

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra anglistiky a amerikanistiky

**Srovnání výuky tlumočení napříč
jazykovými katedrami Filozofické fakulty
UPOL**

Bakalářská práce

Autor: Adam Farník

Vedoucí práce: Mgr. Michaela Trlifajová

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně a uvedl úplný seznam citované a použité literatury.

V Olomouci dne 25.6.24

Farnik Adam

Děkuji své vedoucí Mgr. Michaele Trlifajové za užitečnou pomoc a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

V Olomouci dne 25.6.24

Farnik Adam

Seznam zkratek

- ETI - École de traduction et d'interprétation
- FTI - Faculté de traduction et d'interprétation
- ESIT - École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs
- UPOL – Univerzita Palackého v Olomouci
- CUNI – Univerzita Karlova v Praze
- FF – Filozofická fakulta
- ÚTRL – Ústav translologie Univerzity Karlovy
- STAG – Studijní agenda (zde Univerzity Palackého)
- KSP – Katalog studijních programů UPOL
- KS – katedra slavistiky
- KSO – polská sekce katedry slavistiky
 - KSR – ruská sekce katedry slavistiky
 - KSU – ukrajinská sekce katedry slavistiky
- KR – katedra romanistiky
- KRF – francouzská sekce katedry romanistiky
 - KRI – italská sekce katedry romanistiky
 - KRS – španělská sekce katedry romanistiky
 - KRP – portugalská sekce katedry romanistiky
- ASJ – katedra asijských studií
- ASH – čínská sekce katedry asijských studií
 - ASJ – japonská sekce katedry asijských studií
 - ASI – indonéská sekce katedry asijských studií
 - ASK – korejská sekce katedry asijských studií
 - ASV – katedra vietnamštiny katedry asijských studií

CAA – katedra anglistiky a amerikanistiky

KBH – katedra bohemistiky

KGH – katedra germanistiky

NIZ – katedra nederlandistiky

Obsah

Seznam zkratk.....	4
1 Úvod.....	8
2 Teorie, metodika a didaktika tlumočení	10
2.1 Počátky a vývoj didaktiky tlumočení ve světě.....	10
2.2 Výuka tlumočení u nás.....	11
2.3 Interdisciplinární výzkum po 60. letech.....	13
2.4 Studijní metodologie.....	15
2.5 Tlumočení na UPOL	15
3 Cíl práce, výzkumné otázky, hypotézy	17
3.1 Cíl práce	17
3.2 Výzkumné otázky	17
3.3 Hypotéza	17
4 Metodologie výzkumu	17
4.1 Kritéria zkoumaných programů	17
4.2 Kritéria předmětů	19
4.3 Průběh průzkumu	20
5 Jazykové programy FF UPOL	21
5.1 Katedra slavistiky (KS).....	21
5.1.1 Polská sekce.....	21
5.1.1.2 Polská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi	23
5.1.2 Ruská sekce	25
5.1.3 Ukrajinská sekce.....	29
5.2 Katedra romanistiky (KR).....	32
5.2.1 Francouzská sekce	32
5.2.2 Portugalská sekce	34
5.2.3 Španělská sekce	35
5.2.4 Italská sekce.....	38
5.3 Katedra asijských studií (ASJ).....	39
5.3.1 Asijská studia (Mgr.)	39
5.3.2 Čínská sekce	39
5.3.3 Indonéská sekce.....	41
5.3.4 Japonská sekce.....	41
5.3.5 Korejská sekce.....	42
5.3.6 Vietnamská sekce	44
5.4 Katedra anglistiky a amerikanistiky (KAA)	44
5.4.1 Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad	44

5.4.2	Angličtina pro tlumočení a překlad	47
5.4.3	Anglická filologie (Bc.).....	48
5.4.4	English Philology (Bc.)	48
5.4.5	Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad (Mgr.).....	49
5.4.6	Anglická filologie (Mgr.).....	51
5.4.7	English Philology (Mgr.)	51
5.5	Katedra bohemistiky (KBH)	52
5.5.1	Czech for Foreigners	52
5.6	Katedra germanistiky (KGN).....	52
5.6.1	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (Bc.)	52
5.6.2	Německá filologie (Bc.).....	54
5.6.3	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (Mgr.).....	55
5.6.4	Německá filologie (Mgr.)	57
5.7	Katedra nederlandistiky (NIZ)	58
5.7.1	Praktická nizozemská filologie.....	58
5.7.2	Nizozemská filologie.....	60
6	Diskuze	62
6.1	Jaké možnosti tlumočnické výuky jazykové katedry nabízí?	63
6.2	Nabízejí katedry tlumočnické praxe? Pokud ano, nabízí katedra studentům možnosti jejich plnění? 64	
6.3	Liší se metodologie výuky mezi jednotlivými katedrami?	64
6.4	Docházelo při změně akreditace ke změnám v kategorizaci/výuce tlumočnických seminářů/praxí?	65
7	Závěr.....	66
8	Resumé	68
9	Bibliografie.....	70
9.1	Webové stránky.....	70
9.2	E-mailová, telefonická komunikace.....	70
9.3	STAG	71
9.4	Katalog studijních programů.....	75

1 Úvod

Teorie a didaktika tlumočení je v porovnání s ostatními vědními disciplínami relativně mladým oborem. Zpočátku čistě empirická věda se na vysokých školách objevuje jako samostatný obor až v 2. polovině 20. století.¹ V České republice se první překladatelsko-tlumočnický obor otevírá na konci 60. let v Praze. V Olomouci se takovýto obor objevuje poprvé až v roce 2007. Dnes již najdeme tlumočnicko-překladatelské obory napříč jazykovými kombinacemi, a to hned na několika českých univerzitách.

Tato práce se zabývá zmapováním možností tlumočnické výuky na jazykových katedrách Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Předměty výzkumu bude sedm jazykových kateder FF UPOL a jazykové programy, které katedry nabízejí. Pro sběr dat budou využívány jak veřejně dostupné zdroje (informační systém STAG UP a katalog studijních programů (dále jen KSP)), tak výpovědi zástupců jednotlivých jazykových kateder. KSP je hlavním zdrojem informací pro potenciální uchazeče o studium na univerzitě. Informace na stránkách předmětů tak jsou prvním vodítkem k zjištění, kde se bude tlumočení vyučovat.

Konkrétní postup práce je popsán v metodologické části, kde jsou uvedeny kritéria jednotlivých programů, předmětů a průběh průzkumu jako takového. První kritérium průzkumu tedy stojí na hypotéze, která říká, že pokud nabízí jazykový program v katalogu studijních programů uplatnění v tlumočení, bude tlumočení vyučovat. Jelikož je tlumočení založeno jak na teoretických znalostech, tak na praktickém procvičování, zajímalo mě také, jestli nabízejí katedry v rámci jazykových programů tlumočnické praxe, a také jestli studentům poskytují pracovní nabídky, kterými praxi splní. Ze srovnání českých univerzit vzešlo, že výuku tlumočnické mluvených jazyků na bakalářském stupni nabízí pouze UPOL a Univerzita Karlova (dále jen CUNI). CUNI se výukou liší ve skutečnosti, že na bakalářském stupni se vyučuje pouze tlumočení konsekutivní, a simultánní se přesunuje až na stupeň magisterský. Dalším zkoumaným kritériem tedy bylo, zdali se tato metodologie liší i mezi katedrami na UPOL. Kvůli neustálému vývoji akademických programů také nastávají změny v akreditacích. Poslední otázka zjišťuje, zdali se tyto změny dotkly i tlumočnické výuky, a jak konkrétně.

¹ 2001. In: ČEŇKOVÁ, Ivana. *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 26. ISBN 8085899620.

Teoretická část práce představuje stručnou historii teorie a metodiky tlumočení, hlavní didaktické a teoretické směry v této oblasti a možnosti studia tlumočení v České republice. Nastiňuje také metodologii výuky na bakalářském stupni na CUNI.

Praktická část práce obsahuje průzkum tlumočnické výuky na jazykových katedrách s cílem popsat možnosti a metodologii na každé z nich. K tomuto účelu byl využit informační systém STAG Univerzity Palackého, který umožňuje do studijních plánů nahlédnout. Pokud byly popisky předmětů neúplné, nebo budu potřebovat více informací, kontaktoval jsem dodatečně ještě garanty/vyučující předmětů, v některých případech i sekretariáty kateder. Jejich odpovědi byly také v praktické části zahrnuty.

Sekce *Diskuze* obsahuje shrnutí výsledků průzkumu a odpovědi na mnou stanovené výzkumné otázky.

2 Teorie, metodika a didaktika tlumočení

V této sekci představím stručnou historii vývoje didaktiky ve světě a u nás. V krátkosti shrnu některé teoretické a didaktické přístupy k tlumočení, které se během času vyvinuly.

2.1 Počátky a vývoj didaktiky tlumočení ve světě

Na úvod je dobré zmínit, že se teorie tlumočení často třídí podle jednotlivých „škol“. Tyto školy představují směry jednotlivých teoretických a didaktických přístupů k tlumočení a vážou se ke světovým městům, kde autoři publikací působili.

První významné publikace vznikaly na půdě ženevské tlumočnické školy **ETI** (École de traduction et d'interprétation), dnes už **FTI** (Faculté de traduction et d'interprétation), která se od svého založení v roce 1941 pyšní titulem nejstarší tlumočnické školy vůbec. Škola vznikla na popud praxí zocelených tlumočnicků, kteří se angažovali hlavně v období 2. sv. války, a následně usilovali o předání svých zkušeností budoucím kolegům.

Čeňková zmiňuje, že většina poznatků v oblasti teorie a metodiky tlumočení z doby 50. let je tvořena praktiky, nikoliv akademiky či teoretiky.² Tito profesionální tlumočníci na základě své praxe tvořili didaktické příručky, které posloužili k předávání těchto cenných zkušeností budoucím tlumočnickům. Vyloženě empirické a experimentální práce se začínají ve větším počtu objevovat až v 60. letech.

Jedny z prvních praktických tlumočnických příruček se na ETI objevují během 50. let 20. století. Dvojice tlumočnicků **Jean Herbert** a **Jean-Francois Rozan** pokládá teoretické základy k tématům jako je tlumočnická notace, nebo etika tlumočnicka. Herbertova praktická příručka se zabývá tématy jako tlumočnick vs. překladatel, tlumočnické kompetence (nejen jazykové, ale také znalostí reálií, politiky apod.) a nabízí množství rad, jak věrohodně převést řečnickovo sdělení (mj. práce s metaforami, anekdotami apod.).³

Rozan také představuje přehlednou metodiku konsekutivního tlumočení podloženou svou mnohaletou praxí v oboru. Jeho sedmero zásad tlumočnické notace je dodnes oporou

² 2001. In: ČEŇKOVÁ, Ivana. *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 18. ISBN 8085899620.

³ První praktické příručky pro tlumočnické a studenty tlumočení: Jean Herbert, 2001. In: *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 111-112. ISBN 8085899620.

mnoha tlumočnicků a pedagogů. Pravděpodobně nejvíce signifikantní z nich je nutnost oprostít se od konstrukcí a slov řečníka a spíše se zaměřit na to, jaký význam za danou konstrukcí stojí.⁴

Tyto dvě publikace jsou stěžejní pro následný vývoj didaktiky a mnoho prací na ně navazuje.

V tehdejší NDR mají vliv zejména **Otto Kade** a **Gert Jäger**, představitelé takzvané „Lipské školy“. Ti se ve svých publikacích věnují spíše překladu, nicméně díky jejich působení vzniká souhrnný název „translatologie“, který zastřešuje teorii jak překladu, tak tlumočení.⁵

Ve Francii se během 50. let otevírá dnes již vyhlášená tlumočnická škola **ESIT** (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs), která je součástí Univerzity Paříž III. V průběhu let zde působí množství odborníků jako **Danica Seleskovitchová**, **Marianne Ledererová**, či **Christopher Thiéry**.

2.2 Výuka tlumočení u nás

V roce 1963 vzniká v Praze první tlumočnicko-překladačský program na Univerzitě 17. listopadu (USL) a v Bratislavě vzniká na začátku 70. let podobný obor. Zde se rodí počátky didaktiky tlumočení u nás. USL však bohužel v roce 1974 zaniká a katedra překladačství a tlumočnictví v Praze je převedena pod Univerzitu Karlovu (CUNI). Dnes již nese název „Ústav translatologie“ (dále jen ÚTRL). V Bratislavě je tato výuka předána do kompetencí jednotlivých jazykových kateder Univerzity Komenského.

Na ÚTRL v průběhu let vychází množství odborných publikací, které se zaměřují na výuku tlumočení. Za zmínku stojí jednoznačně publikace **Ivany Čeňkové**, která skvěle zmapovala historii didaktiky a teorie tlumočení.⁶ Výuku tlumočení nabízí ÚTRL ještě dnes, a to se zaměřením na pět jazyků (angličtina, španělština, ruština, němčina a francouzština). Na bakalářském stupni je tlumočení vyučováno dohromady s překladem a lze ho studovat dvěma způsoby. První variantou je studium *sdružené*, což je ekvivalent dvouoborového studia na

⁴ AFONINA, I. Yu., 2022. NOTE TAKING FOR CONSECUTIVE INTERPRETING: CHALLENGE OF TEACHING, SUCCESS OF PERFORMING. Online. In: *INNOVATIVE PATHWAY FOR THE DEVELOPMENT OF MODERN PHILOLOGICAL SCIENCES IN UKRAINE AND EU COUNTRIES*. Izdavnicebiba “Baltija Publishing”, s. 84-110. ISBN 9789934261961. Dostupné z: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-196-1-4>. [cit. 2024-06-26].

⁵ MŮGLOVÁ, Daniela, 2013. In: *Komunikace, tlumočení, překlad, aneb, Proč spadla Babylonská věž?* Nitra: Enigma, s. 111. ISBN 978-80-8133-025-4.

⁶ ČEŇKOVÁ, Ivana, 2001. *Teorie a didaktika tlumočení*. I. Praha: Univerzita Karlova. Filozofická fakulta. ISBN 8085899620.

UPOL. Druhou je studium *dvouspecializační*, kde si student vybírá kombinaci 2 z 5 výše zmíněných jazyků v rámci bakalářského programu *Mezikulturní komunikace: překlad a tlumočení*. Pro kombinaci němčina – čeština se také nabízí možnost studovat takzvaný *double degree* program, kdy studenti 2. ročník stráví na Universität Leipzig v Lipsku a získají tak dva diplomy. Na bakalářském stupni (s výjimkou zmíněného *double degree* programu) nelze samostatně studovat jen jeden jazykový program. Navazující magisterské studium má programy zaměřené zvláště na překladatelství, nebo tlumočení. ÚTRL také nabízí možnost studovat translatoologii dále v doktorském studiu, což je u nás unikátem.

Mimo vysokoškolskou výuku pořádá ÚTRL tlumočnické kurzy pro veřejnost a také kurzy pro komunitní tlumočníky.⁷

Výuka tlumočení probíhá také na Masarykově univerzitě v Brně (MUNI), kde je k dispozici v rámci bakalářského i navazujícího magisterského studia. Na bakalářském stupni nabízí univerzita pouze jeden, zato unikátní program *Tlumočnictví českého znakového jazyka*. Znakový jazyk je však specifická oblast jazyka, a v této práci se zaměřím pouze na jazyky mluvené. Na magisterském studiu je angličtina vedena samostatně jakožto program *Překladatelství anglického jazyka*, univerzita však také nabízí výuku překladatelství francouzštiny, němčiny, španělštiny, portugalštiny, anebo jedinečně, novořečtiny v rámci oboru *Překladatelství moderních evropských jazyků* a také obor *Ruština se zaměřením na překladatelství* spadající pod *Ruská studia*.

MUNI také pořádá každoročně kurzy pro zájemce o jmenování soudním tlumočnickem. Kurzy se pořádají pro zájemce o němčinu, ruštinu, španělštinu, francouzštinu a angličtinu.⁸

Poslední univerzitou, která zahrnuje ve své výuce tlumočení, je Ostravská univerzita (OSU), která nabízí překladatelství obdobně v rámci navazujícího studia. Konkrétně se zaměřuje na angličtinu, ruštinu, francouzštinu, španělštinu, polštinu a němčinu. Každý z těchto jazyků má překladatelsky zaměřenou specializaci, které spadají pod filologie jednotlivých jazyků.

⁷ UNIVERZITA KARLOVA [CUNI], 2009. *Kurzy pro veřejnost*. Online. Lingua. Dostupné z: <https://utrl.ff.cuni.cz/cs/studium/tlumocnicke-kurzy-pro-verejnost//>.

⁸ *Odborné jazykové kurzy a zkoušky*. Online. Masarykova Univerzita - Centrum jazykového vzdělání. Dostupné z: <https://www.cjv.muni.cz/verejnost/odborne-jazykove-kurzy-a-zkousky?archive=1>.

2.3 Interdisciplinární výzkum po 60. letech

Během 60. a 70. let 20. století se výzkum v oblasti tlumočení začíná proplétat s výzkumem z jiných vědeckých disciplín, zejména psychologie. Můžeme vidět větší důraz na zkoumání jednotlivých tlumočnických procesů, ale také dovedností a kapacit tlumočnicka samotného.

Na konci 60. let představuje **Danica Seleskovitchová** svou *teorii smyslu*. Opírá se o již zmíněnou myšlenku Jean-Francois Rozana, že se tlumočnick má oprostit od jazyka a zaměřit se na myšlenku daného sdělení. Seleskovitchová ji však aplikuje i na oblast překladu a podrobněji rozebírá jednotlivé procesy, které při tomto „oproštění“ během tlumočení/překlada probíhají:

Proces tlumočení rozděluje na tři fáze. Tlumočený text je tlumočnickem ve výchozím jazyce vyslyšen (*Comprehension*), v jeho mozku deverbilizován (*Deverbalization*), čímž si tlumočnick vysvětlí jeho význam, aniž by se vázal na jednotlivá slova řečníka, a následně na základě pochopeného významu přeformulován do cílového jazyka (*Re-formulating*).⁹

Seleskovitchová teorii smyslu aplikovala převážně na tlumočení konsekutivní. Její kolegyně a zároveň spoluautorka této teorie, **Marianne Ledererová**, zaměřila její aplikaci na tlumočení simultánní.¹⁰

Teorie smyslu byla velice dlouho považována na západě za jedinou uznávanou. Čeňková zmiňuje, že mohla být někdy brána až dogmaticky.¹¹ To by se dalo vysvětlit faktem, že v rámci oboru to byla první zformulovaná a známá teorie. Tato práce byla později některými kolegy v oboru kritizována například pro své cílené opomíjení poznatků z ostatních vědních disciplín (například psycholingvistiky), nebo ignorování lingvistických problémů, které mohou nastat mezi různými kombinacemi pracovních jazyků.¹² Její užitečnost pro další výzkum (např. Ledererová, Thiéry, Gile apod.) je však nezanedbatelná.

⁹ LEDERER, Marianne. Interpretive approach. *Handbook of translation studies*, 2010, 1: 173-179.

¹⁰ 2001. In: ČEŇKOVÁ, Ivana. *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 97. ISBN 8085899620.

¹¹ 2001. In: ČEŇKOVÁ, Ivana. *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 92. ISBN 8085899620.

¹² GILE, Daniel, 2021. The Effort Models of Interpreting as a Didactic Construct. Online. In: MUÑOZ MARTÍN, Ricardo; SUN, Sanjun a LI, Defeng (ed.). *Advances in Cognitive Translation Studies*. New Frontiers in Translation Studies. Singapore: Springer Singapore, s. 139-160. ISBN 978-981-16-2069-0. Dostupné z: https://doi.org/10.1007/978-981-16-2070-6_7.

Na druhé straně železné opony se v tehdejším Sovětském svazu objevují příspěvky **Gelije Vasilijeviče Černova**, experta na simultánní tlumočení nebo **Rjurika Konstantinoviče Běloručeva**, který významně navazuje na své francouzské kolegy například v oblasti tlumočnické notace. Oba jsou zástupci ruské školy. Černov například ve svých dvou publikacích z let 1978 a 1987 představuje svůj *psycholingvistický model simultánního tlumočení*, který se opírá o poznatky tehdejší psycholingvistiky. Zde vysvětluje zejména koncept pravděpodobnostního prognózování (anticipace), čili podvědomého procesu, kdy tlumočnick na základě již vyřčených slov/frází předpokládá, jak bude projev pokračovat. O tomto konceptu o pár let později hovoří také například **Daniel Gile**, či **Marianne Ledererová**.

Zde je třeba zmínit, že ačkoliv východní autoři povětšinou psali poznatky ve svém rodném jazyce, dokázali čerpat i z prací ve francouzštině, němčině, nebo angličtině. Západní autoři často takovou znalost východních jazyků neměli a Čeňková to zmiňuje jako jeden z hlavních důvodů, proč nevěděli o poznatcích východních teoretiků, ačkoliv vývoj v této oblasti probíhal téměř souběžně.¹³ Zároveň kvůli politické situaci ve světě nebylo vždy jednoduché publikace z "druhé strany" získat.

Jedním z vrcholů této interdisciplinární éry je *model úsilí* francouzského tlumočnicka a profesora **Daniela Gila**. Touto prací částečně reaguje na již zmíněnou *teorii smyslu* Seleskovitchové. Jako jednu z motivací pro sepsání modelu zmiňuje například fakt, že se ze strany vyučujících na ESIT setkával s názorem, že tlumočníci do svého rodného jazyka formulují věty bez sebemenší námahy, jelikož oba jazyky přece perfektně ovládají. Z vlastní zkušenosti si však Gile všiml, že i studenti, kteří mimo výuku opravdu oba pracovní jazyky perfektně ovládali, mají při tlumočení tendenci dělat formulační a syntaktické chyby.

Model úsilí vychází z toho, že tlumočení vyžaduje určitou míru duševní energie, která je každému člověku dostupná jen v omezeném množství. Když si tak proces tlumočení nárokuje více energie, než je možno vydat, zhoršuje se tlumočnickův výkon. Těmto nárokům Gile říká *efforts* neboli jednotlivá *úsilí*. Rozlišuje celkem 3 typy úsilí: úsilí pro *poslech a analýzu*, *produkci textu a krátkodobou paměť*. Větší nároky na tuto energetickou kapacitu mohou

¹³ 2001. In: ČEŇKOVÁ, Ivana. *Teorie a didaktika tlumočení*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, s. 26-27. ISBN 8085899620.

vzniknout mnoha způsoby: rychlost řečníka, srozumitelnost řečnickova projevu, gramatické chyby v původním projevu, odborná terminologie apod.¹⁴

Jeho druhým modelem je *gravitační model*, který slouží pro obecné vysvětlení dostupnosti slovní zásoby v mysli člověka. Gile se soustřeďuje na to, jak jsou v hlavě každého řečníka poskládána jednotlivá jazyková data. Pro ilustraci používá model atomu Nielse Bohra – čím dále jsou lexikální jednotky od jádra, tím déle trvá, než si je řečník vybaví. To, v jaké vzdálenosti se jednotlivé jednotky od jádra nachází závisí na tom, jak často řečník dané fráze, věty, idiomy či slova používá. Čím více je řečník aktivně používá, tím rychleji se mu vybaví.¹⁵

2.4 Studijní metodologie

Z výše uvedených informací lze vidět, že se v České republice výuka tlumočení objevuje častěji v rámci navazujícího magisterského studia. Při nahlédnutí do studijních plánů jazykových variant programu *Mezikulturní komunikace: překlad a tlumočení* na CUNI si také lze všimnout, že se na bakalářském stupni vyučují zejména základní tlumočnické kompetence (rozvoj paměti, aktivní poslech) a konsekutivní tlumočení. Na magisterském stupni na tyto základy navazují již předměty zaměřené zvlášť na konsekutivní a zvlášť na simultánní tlumočení.¹⁶ Čenková uvádí, že simultánní tlumočení je složitější oproti konsekutivnímu tlumočení zejména proto, že vyžaduje více soustředěné pozornosti, a klade vyšší nároky na logickou analýzu a zpracovávání vyslechnuté informace.¹⁷ Je potom pochopitelné, že se tato forma tlumočení vyskytuje v rámci studia až po získání dostatečných zkušeností s tlumočením konsekutivním.

2.5 Tlumočení na UPOL

Data ze STAGu ukazují, že například v rámci katedry anglistiky se tlumočnické semináře objevují již ve studijním plánu programu *Anglická filologie* z akademického roku 2003/2004. Výuka tlumočení tedy probíhala dozajista ještě před akreditací tlumočnických specializovaných programů. Takovéto trasování u všech kateder by však bylo časově velice

¹⁴ GILE, Daniel. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*. Doplněné vydání. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins B. V., 2009 s. 158-159 ISBN 97890 272 2433 0

¹⁵ GILE, Daniel. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*. Doplněné vydání. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins B. V., 2009 s. 227-228 ISBN 97890 272 2433 0

¹⁶ Pro nahlédnutí do studijních plánů jsem využil is.cuni.cz, neboli informační systém Univerzity Karlovy.

¹⁷ ČENKOVÁ, Ivana, c2008. Simultánní tlumočení. In: *Úvod do teorie tlumočení*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, s. 14. ISBN 978-80-87153-74-1.

náročné. Navíc se data ze STAGu z této doby zdají být nespolehlivá, soudě například podle skutečnosti, že *Anglická filologie* se objevuje pod zastřešujícími obory *Chemie* nebo *Tělesná výchova a sport*.¹⁸ V této části práce se proto historii předmětů věnovat nebudu a zaměřím se jen na historii samostatných oborů.

První bakalářský obor se specifickým zaměřením na výuku tlumočení se otevírá v roce 2007: *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad*. Ten nabízí studentům šest praktických tlumočnických seminářů, dva předměty zaměřené na teorii a metodiku tlumočení a dvě povinné praxe. V průběhu let se mění kreditové požadavky u některých bloků. Například na začátku bylo všech šest praktických seminářů povinných, zatímco ve verzi z roku 2018 je pro splnění bloku třeba absolvovat pouze čtyři. V akademickém roce 2023/2024 ji poprvé střídá obor *Angličtina pro tlumočení a překlad*, který přidává o povinnou praxi navíc a odklání se od filologických předmětů ve prospěch původně představené tlumočnické a překladatelské výuky z roku 2007 (například všech šest tlumočnických/překladatelských seminářů je povinných). V roce 2011 se otevírá navazující magisterský obor *Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad*.

Po katedře anglistiky se výuka tlumočení na bakalářském stupni otevírá v roce 2014 na germanistice, *Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad*. V roce 2018 se také otevírá varianta tohoto programu v rámci navazujícího magisterského studia.

Další tlumočnický zaměřené programy se postupně otevírají i na katedrách slavistiky nebo romanistiky.

¹⁸ STAG - Tlumočnická cvičení - Studijní programy, 2016. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-programy&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=2C11&predmetRok=2003&predmetSemestr=LS>. [cit. 2024-02-26].

3 Cíl práce, výzkumné otázky, hypotézy

3.1 Cíl práce

Cílem práce je zmapovat možnosti tlumočnické výuky napříč jazykovými katedrami Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Dalším cílem je srovnat tyto katedry na základě několika kritérií a odpovědět na výzkumné otázky.

3.2 Výzkumné otázky

- Jaké možnosti tlumočnické výuky jazykové katedry nabízí?
- Jaké rozdíly ve výuce tlumočení se mezi jednotlivými katedrami objevují?
 - Liší se metodologie výuky mezi jednotlivými katedrami?
 - Nabízejí katedry tlumočnické praxe? Pokud ano, nabízí katedry studentům možnosti jejich plnění?
- Docházelo při změně akreditace ke změnám v kategorizaci/výuce tlumočnických seminářů/praxí?

3.3 Hypotéza

- Pokud KSP zmiňuje po absolvování programu uplatnění na pozici tlumočnicka, bude nabízet ve studijním plánu tlumočnický zaměřené předměty.

4 Metodologie výzkumu

4.1 Kritéria zkoumaných programů

Průzkum jsem prováděl u aktuálně akreditovaných programů s datem akreditace od roku 2018 a studijních plánů od roku 2019 do zimního semestru roku 2023. Programy s datem akreditace 2015 a dříve, které byly/stále jsou vyučovány v češtině jsou ve STAGU uvedeny pod jednotnými programy *Filologie* nebo *Humanitní studia*, programy vyučovány v angličtině se nachází pod jednotným oborem *Humanities* nebo *Philology* a programy v němčině se nachází pod oborem *Philologie*.¹⁹ Avšak kvůli už tak obsáhlému množství dat ze mnou vymezeného období jsem se rozhodl tyto programy do svého průzkumu nezahrnovat.

¹⁹ V závislosti na tom, jaký jazyk je vepsán do kategorie „Jazyk“ při rozkliknutí jednotného programu ve STAGu. Prakticky se nachází v sekci *Philology* a *Humanities* i program *Deutsche Philologie*.

Jelikož je tlumočení převod mezi alespoň dvěma jazyky, bylo důležitým kritériem, aby se program zaměřoval na výuku cizího jazyka, nebo na výuku češtiny cizincům. Pro organizaci jsem si vytvořil jednoduchou excelovskou tabulku, kterou jsem kvůli dodatečným výzkumným otázkám doplnil o barevné kódování. Konkrétně jsem barevně rozlišoval obory, které mají ve STAGu několik souběžně vedených akreditací, či obory, které jsou vedeny jakožto podřazené programu jinému (např. *Francouzská filologie se zaměřením na aplikovanou ekonomii*, která se řadí pod *Francouzskou filologii*). Vymezení souběžně vedených akreditací mi pomohlo posoudit, zdali mezi verzemi programu došlo ke změnám, a to jak už v taxonomii vyučovacích bloků, změně garanta/vyučujících (zejména pro potřeby komunikace), či přeřazení tlumočnických (či jiných) předmětů z jedné kategorie do jiné (např. povinně volitelný předmět (B) se přesune do kategorie předmětů povinných (A)). Pokud však nedošlo mezi akreditacemi k razantním změnám, které jsou rovněž relevantní v průzkumu, je v textu popisována pouze akreditace novější.

Pokud u programu existovala jednooborová varianta, neposuzoval jsem již zvlášť dvouoborové studijní plány (Maior/Minor). Důvodem je skutečnost, že jednooborové verze programů již zahrnují plný rozsah předmětů, který je v rámci dvouoborové verze zredukován. Pokud lze obor studovat pouze ve dvouoborové verzi, zaměřil jsem průzkum na Minor, a to z důvodů přehlednosti. Pro účely této práce však není mezi Maiorem a Minorem rozdíl. Rozdíly se promítají jen v absenci diplomových seminářů, povinného filozofického minima, společného základu cizího jazyka a nabídky C předmětů v Minor verzi programu. Tlumočnické předměty sice mohou být zapsány jako C předměty čili nepovinné, nezobrazují se však studentům viditelně v rámci bloku *volitelné předměty*. Studenti musí znát alespoň kód či název předmětu, který si potom samostatně vyhledají a na předmět se zapíší. Tuto variantu průzkum prokázal minimálně v jednom případě, kdy jsou tlumočnické předměty doporučovány studentům nad rámec jejich studijního plánu.²⁰ Jedinou výjimkou je v tomto případě katedra nederlandistiky, která nabízí konkrétní tlumočnické předměty i v rámci C předmětů.²¹

Podle sekce *Programy/Obory* ve STAGU jsem si vypsal jednotlivé obory, a to jak bakalářské, tak i navazující magisterské. Dalším krokem bylo získat data o tom, zdali daný program vůbec potenciálnímu uchazeči o studium uplatnění v tlumočení nabízí. K tomuto účelu posloužil Katalog studijních programů UPOL (dále jen KSP), kde je každý obor doplněn o

²⁰ Viz. Sekce 1.1.3 o programu Polská filologie (Mgr.)

²¹ Viz. Sekce 5.7 o katedře nederlandistiky

sekce *Profil absolventa, předpoklad uplatnitelnosti a možné pracovní pozice* čili alespoň přibližné informace o tom, kde se může student po absolvování programu uplatnit. Zde jsem se zaměřoval nejen na zmínky o tlumočení, ale také o překladu. Pokud bylo v anotaci programu zmíněno obojí, mohl jsem usoudit, že výuka těchto dvou disciplín probíhá zvlášť, nebo se mezi nimi alespoň v rámci výuky rozlišuje. Toto rozlišení jsem také do tabulky zahrnul. Pokud neměl obor stránku v KSP, do průzkumu jsem ho nezahrnul.

Programy jsem si tedy roztřídil do 3 kategorií:

- Program zmiňuje ve své anotaci uplatnění v tlumočení a překladu.
- Program zmiňuje ve své anotaci uplatnění v překladu.
- Program nezmiňuje ve své anotaci uplatnění ani v překladu, ani v tlumočení (tyto programy jsem ze svého průzkumu vynechal).

V žádném ze zkoumaných programů nebylo v KSP zmíněno pouze tlumočení bez přítomnosti překladu/překladatelství čili pokud budu zmiňovat v praktické části uplatnění v tlumočení, je tím myšlena kategorie první. U prvních dvou kategorií jsem musel navíc zjistit, jestli studijní plány programů tlumočnické předměty obsahují, či nikoliv. Pokud druhá kategorie nezahrnovala ve svém studijním plánu žádnou formu tlumočení, je tato skutečnost uvedena v příslušné sekci. Možnosti výuky byly ověřovány dotazy, které jsem zasílal na adresy sekretariátů, garantů, potažmo vyučujících (dále jen aktéři).

4.2 Kritéria předmětů

Odkazy na aktuálně vyučované studijní plány se nacházejí na stránkách KSP, nebo je lze vyhledat skrze sekci *Prohlížení*, a dále *Programy a specializace* ve STAGu. Pro vyhledávání konkrétních předmětů slouží ve STAGu sekce *Předměty*.

Prioritou pro mě byly předměty, které měly v názvu samotném termín „tlumočení/tlumočnický“, nebo praxe, které se v obsahu zaměřují na tlumočnickou/překladatelskou praxi. Pokud studijní plán programu takovéto předměty nenabízel, hledal jsem alespoň zmínku o tlumočení v rámci jiných seminářů (překladatelských, potažmo lingvistických). U těchto předmětů jsem si udělal poznámku a pokud byly v popisu předmětů nejasnosti, dotazoval jsem se na ně aktérů.

Jedním z faktorů při průzkumu byla také „povinnost“ tlumočnických předmětů/praxí. Pokud nejsou předměty v kategorii povinných (A), nemusí to nutně znamenat, že je student

nemusí absolvovat. Pokud kreditové požadavky bloku zapříčinili povinnost studenta splnit nějaký ze zkoumaných předmětů, je tato informace u příslušné sekce uvedena. Pokud uvedená není, nabízí blok dostatečné množství předmětů, aby nemusel student tlumočnické předměty/praxe absolvovat.

4.3 Průběh průzkumu

Následoval důkladný průzkum studijních plánů jednotlivých programů. Nejvíce mě zajímaly programy, u kterých jsem našel v KSP zmínku o uplatnění v tlumočení, ve studijních plánech však výuce nic nenapovídalo. Tyto programy jsem si vypsals zvlášť do jiné sekce již zmíněné excelovské tabulky. Po dokončení úvodního průzkumu jsem se na tuto skutečnost aktérů doptával. Na dotaz ne vždy odpověděla přímo dotazovaná strana, někdy to bývali asistenti profesorů, sekretariáty či jiní vyučující, někdy se mi odpovědi nedostalo vůbec.

5 Jazykové programy FF UPOL

Filozofická fakulta UPOL dělí své katedry na tři kategorie: *Filologické katedry*, *Humanitní a společenskovědné katedry* a *Uměnovědné katedry*. Pro účely této práce budou zkoumány katedry Filologické, resp. katedry, které poskytují obory zaměřující se na specifický jazyk. Z tohoto důvodu budou z této kategorie vyřazeny katedry *Obecné lingvistiky* a *Centrum jazykového vzdělání*.

Předměty výzkumu budou: Katedra slavistiky (KS), katedra romanistiky (KR), katedra asijských studií (ASJ), katedra anglistiky a romanistiky (KAA), katedra bohemistiky (KBH), katedra germanistiky (KGN) a katedra nederlandistiky (NIZ).

5.1 Katedra slavistiky (KS)

Katedra slavistiky nabízí šest jazykových oborů na bakalářském stupni a pět na stupni magisterském. Magisterské programy přímo navazují na bakalářské programy, s tou výjimkou, že obory *Polská filologie* a *Ruská filologie* lze na magisterském stupni studovat pouze ve dvouoborové kombinaci a obor *Ukrajinská filologie se zaměřením na překladatelství a hospodářskou praxi* nemá na magisterském stupni navazující program. Na návaznost programů se odkazuje i pan Dr. Jeništa, vedoucí polské sekce na katedře slavistiky, který v emailu uvádí, že se tlumočnické kompetence na magisterském stupni oboru *Polská filologie* předpokládají již z předchozího bakalářského studia.²²²³

Katedra se dělí do tří sekcí podle vyučovaných jazyků: polština (KSO), ruština (KSR) a ukrajinština (KSU).

5.1.1 Polská sekce

5.1.1.1 Polská filologie (Bc.)

V KSP je v sekci *Anotace* zmíněno získání základního teoretického vhledu do teorie překladu a tlumočení. Sekce *Profil absolventa* také slibuje získání solidních praktických tlumočnických dovedností.²⁴

²² Viz. Sekce 5.1.1.3 o programu *Polská filologie* (Mgr.).

²³ JENIŠTA, Jan. *Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci programu Polská filologie* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 28. listopadu 2023 9:58 Osobní komunikace.

²⁴ *Katalog studijních programů: Polská filologie*. Online. Katalog studijních programů. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50233&major=5166>.

Všechna cvičení i praxe se nachází v rámci bloku *Modul: filologický 2*, který obsahuje předměty B. Tento blok nabízí celkem tři tlumočnická cvičení KSO/7TCB1, 7TCB2 a 7TCB3 neboli *tlumočnická cvičení 1, 2 a 3*. Co se obsahu předmětů týče, popisy předmětů *Tlumočnická cvičení 1 a 2* jsou ve STAGu téměř totožné. První dva předměty cílí podle obsahu na doprovodné tlumočení, čímž se v tomto případě myslí tlumočení konsekutivní, jak mi upřesnila Mgr. Grigová, která tyto dva semináře vyučuje. Také na můj dotaz blíže popsala, že se 7TCB1 zabývá procvičováním praktických technik, které studenta na tlumočení připravují (shadowing, paměťová cvičení), a také představuje studentům praktické základy notace.²⁵ 7TCB2 přímo navazuje na 7TCB1, rozšiřuje teorii notace a popisuje její aplikaci během konsekutivního tlumočení. Dalším tématem tohoto semináře je příprava na tlumočnické zakázky a tvorba glosářů.²⁶ Průběh samotné výuky se však mění v závislosti na potřebách studentů. Jak totiž popisuje Mgr. Grigová, v seminářích se často nachází rodilí mluvčí, nebo studenti z programu ERASMUS, kteří sice ovládají skvěle polštinu, na druhou stranu však jejich čeština může být slabší, nebo naopak.²⁷ Seminář třetí se podle STAGu zaměřuje na základy konsekutivního a simultánního tlumočení a zároveň na teorii tlumočení jako fáze převodu (recepce, reprodukce a produkce).²⁸

Program také nabízí překladatelsko-tlumočnickou praxi KSO/7PRB1 – *Odborná praxe 1*, kde podle anotace student pracuje ve firmě, která se na překlad a tlumočení specializuje. Praxi student završuje potvrzením od zaměstnavatele, že vykonal práci ve stanoveném rozsahu.²⁹ Na email, ve kterém se mimo jiné ptám, jestli studenti od katedry získávají nabídky plnění, mi Dr. Dobrotová, garantka předmětů, neodpověděla.

²⁵ STAG – KSO/7TCB1- *Tlumočnická cvičení 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TCB1 &predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

²⁶ STAG – KSO/7TCB2- *Tlumočnická cvičení 2*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TCB2 &predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

²⁷ GRIGOVÁ, Marie. *Tlumočnické předměty - polonistika* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 14. února 2024 17:33 Osobní komunikace.

²⁸ STAG – KSO/7TCB3- *Tlumočnická cvičení 3*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TCB3 &predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

²⁹ STAG – KSO/7PRB1- *Odborná praxe 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TCB3 &predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

5.1.1.2 Polská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi (Bc.)

V KSP je oproti Polské filologii zmíněno specifické zaměření na doprovodné tlumočení (konsekutivní), a to v sekcích *Profil absolventa* a *Možné pracovní pozice*.³⁰ Nabízené předměty jsou u obou programů naprosto totožné, mění se pouze jejich taxonomie v blocích, a tudíž jsou jiné i kreditové požadavky na splnění.

Jelikož je tento program zaměřen translatologicky, existuje v rámci plánu blok vyhraněn přímo této výuce, *Modul: překladatelsko-tlumočnický*. Ten obsahuje překladatelské a tlumočnické předměty z bloku *Modul: filologický 2* již zmíněného programu *Polská filologie*. V bloku je také zahrnuta odborná praxe 7PRB1. Nechce-li však student praxi plnit, musí na rozdíl od *Polské filologie* pro úspěšné dokončení bloku absolvovat všechny zbylé předměty včetně tlumočnických cvičení.

5.1.1.3 Polská filologie (Dvouobor) (Mgr.)

Popis programu v KSP zmiňuje stejně jako bakalářský program zaměření na překladatelství a doprovodné tlumočení. V tomto případě jsem však ve studijním plánu nenašel žádný předmět, který se na výuku tlumočení zaměřuje, a ani zmínku o tlumočení v rámci anotací jiných předmětů.³¹

Kontaktoval jsem tedy paní docentku Dobrotovou, garantku všech čtyř programů na polské sekci katedry slavistiky. Odpovědi se mi dostalo od pana Dr. Jeništy, který je ve STAGu veden jako garant mnoha tlumočnických a překladatelských seminářů na polské sekci a zároveň je vedoucím polské sekce jako takové. Ten zmiňuje, že se tlumočnické kompetence předpokládají již z bakalářského stupně, kde probíhají 3 semestry výuky tlumočení.³² Pokud mají studenti o výuku zájem, mohou si také zapsat tlumočnické předměty jako C předměty. Uvádí ale, že o tlumočení je v KSP spíše zmínka a blíže se tématu překladatelství a tlumočnictví věnuje sesterský program *Polská filologie se zaměřením na překlad*.³³

³⁰ Katalog studijních programů: Polská filologie se zaměřením na překladatelství a hospodářskou praxi. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor&onlyActive=False#year=2024&globalId=50232&maior=5702>

³¹ Katalog studijních programů: Polská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&maior=5167>

³² Viz. sekce 5.1.1.1 o Polské filologii (Bc.)

³³ JENIŠTA, Jan. *Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci programu Polská filologie* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 28. listopadu 2023 9:58 Osobní komunikace.

5.1.1.4 Polská filologie se specializací na překlad (Mgr.)

V KSP je zmíněno, že program studenům nabízí znalosti a dovednosti z oblasti překladu a tlumočení. Zmiňuje také konkrétní předměty (*Teorie překladu, Teorie a metodika tlumočení, Překladačská a tlumočnická praktika*), což u předešlých programů uvedeno není.³⁴ Předmět *Teorie a metodika tlumočení* se nicméně ve studijním plánu neobjevuje. Tento předmět je vyučován v rámci ruské sekce a v rámci ruských programů. Tento popis oboru v KSP byl tedy pravděpodobně částečně převzat z popisu oboru programu *Ruština pro překladače* a některé informace nebyly pozměněny. Témata teorie a metodiky se však pravděpodobně probírají v rámci předmětu KSO/7TP1 neboli *Tlumočnické praktikum 1*, jelikož je obsahu uvedeno mimo jiné „Teoretický úvod do problematiky tlumočení, Historický přehled vývoje tlumočnictví, Tlumočnická a jeho kompetence (jazyková, kulturní)“, a v anotaci předmětu „Teoretické úvahy se budou týkat zejména analýzy tlumočnického procesu: porozumění, deverbalizace, přeformulování do cílového jazyka. Jedním z témat je také problematika tlumočnické a překladačské činnosti z/do geneticky příbuzných jazyků.“³⁵

V sekci A předmětů najdeme KSO/7TMPN, neboli *Teorie překladu*. Popis předmětu je totožný s tím z ruské sekce (KSR/7TMPN), a to včetně zmínek ruštiny v obsahu či v sekci *Předpoklady*, „Určeno zejména pro studenty navazujícího studia RF (*Ruská filologie*). Výhodou je absolvování disciplíny *Teorie a metodika překladu*.“³⁶ Předmět *Teorie a metodika překladu* se na polské sekci neobjevuje, na ruské ano, a to pod kódem KSR/7TMPB. Jediný rozdíl ve STAGu v polské verzi předmětu *Teorie překladu* je doplnění pana Dr. Jeništy, který je uveden v sekci *Garanti a vyučující*. Ten mi upřesnil, že má předmět zastřešující přednášku pro obě sekce, kterou vede paní docentka Vychodilová, a poté je seminář rozdělen zvlášť pro polonisty a zvlášť pro rusisty, kde každá část probírá témata a detaily vztahující se k danému jazyku.³⁷

³⁴ Katalog studijních programů: Polská filologie se specializací na překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49318&maior=5137>

³⁵ STAG - Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

³⁶ STAG - Teorie překladu. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2019 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TMPN&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

³⁷ JENIŠTA, Jan. *Polonistika tlumočení – doplnění* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 20. února 2024 10:11 Osobní komunikace.

Předměty kategorie B nabízejí obdobně jako na bakalářském stupni tři semestry tlumočnické výuky, a to v podobě předmětů KSO/TP1, 2, 3, neboli *Tlumočnické praktikum 1-3*. Oproti bakalářskému stupni mají však popisy předmětů ve STAGu detailnější a přesnější obsah, který zahrnuje jednotlivá témata a okruhy výuky. Obsahy například napovídají, že jsou tyto semináře určeny i studentům, kteří se předtím s tlumočnickou profesí nesetkali a postupují od základů tlumočení v TP1 až po výuku a procvičování simultánního tlumočení v TP3 (viz. obsahy seminářů TP1 a TP3).³⁸³⁹Tato skutečnost nemusí být vždy u jazykových programů stejná.⁴⁰

V bloku *Modul: specializace* se také nachází předmět KSO/7SP – *Soudní překlad*, který se zaměřuje na specifika soudního překladu/tlumočení. V obsahu je uveden jak překlad písemných vyhotovení (smlouvy, notářské zápisy apod.), tak konsektivní tlumočení u státních orgánů (soudy, státní zastupitelství apod.) a praktické ukázky z obou částí odvětví. V tomto bloku se také nachází jedna ze dvou dostupných praxí KSO/7PRA2 a v bloku *Modul: ostatní* se nachází druhá, 7PRA3. Oba tyto předměty mají téměř totožné popisy ve STAGu. Obrátil jsem se tedy o upřesnění na paní Dr. Dobrotovou, odpovědi se mi bohužel nedostalo.

5.1.2 Ruská sekce

5.1.2.1 Ruská filologie (Bc.)

V KSP je zmíněn překlad hned v několika instancích, tlumočení ale zmíněno není. Studijní plán nicméně zahrnuje několik tlumočnických předmětů, které jsou pro studenty povinné.⁴¹

Prvním z nich je KSR/7TMTB neboli *Teorie a metodika tlumočení*. Nabízí úvod do tlumočení ve srovnání s překladem, charakterizuje tlumočení, specifika tlumočnické profese a částečně demonstuje metody a postupy při tlumočení. Nachází se v bloku *Modul: filologický 2* a je řazen do předmětů kategorie B. Pro úspěšné splnění tohoto bloku však musí student

³⁸ STAG - Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

³⁹ STAG - Tlumočnické praktikum 3. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁴⁰ Viz. KAA (5.4.1), kde jsou na magisterském stupni tlumočnické předměty vyučovány v návaznosti na bakalářské studium.

⁴¹ Katalog studijních programů: Ruská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50239&maior=5173>

absolvovat všechny jeho předměty čili by se daly předměty kategorizovat jako povinné. Zde nastává poprvé situace, kdy v popisu oboru v KSP není tlumočení zmíněno, studijní plán však po studentech vyžaduje tuto výuku absolvovat, přihlédneme-li navíc ke skutečnosti, že se vyučuje varianta tohoto programu se zaměřením na překladatelství. V rámci průzkumu je to však situace výjimečná.

V bloku *Modul: filologický 2* se také nachází předměty *Tlumočnické praktikum 1,2* neboli KSR/7TRP1,2. Jak již bylo zmíněno výše, předměty jsou pro studenty povinné, i když jsou kategorizovány do B předmětů. Náplň 7TRP1 spočívá v osvojování základů doprovodného tlumočení a upevňování tlumočnických technik v návaznosti na specifická témata (politika – státní návštěvy, jednání, volby; ekonomika – statistika, prezentace firmy). V popisu předmětu je sekce o doprovodném tlumočení detailněji rozepsána: „Praktická disciplína je zaměřena na osvojení základů doprovodného (pouze okrajově konsekutivního, částečně simultánního) tlumočení...“ Doprovodné tlumočení se zde tedy chápe jako styl, jakým tlumočnick přichází do kontaktu s klientem/klienty a při kterém se může setkat s oběma základními druhy tlumočení.⁴² Tato definice se tedy liší od příkladu z polonistiky, kde mi paní Mgr. Grigová potvrdila, že se v seminářů na polské sekce doprovodným tlumočením myslí tlumočení konsekutivní.⁴³

7TRP2 se zaměřuje tematicky na cestovní ruch, ekonomiku a obchodní jednání. Oba semináře se zaměřují jak na konsekutivní a simultánní tlumočení, tak i na tlumočení z listu.⁴⁴

Jediný A předmět splňující kritéria průzkumu je *Teorie a metodika překladu*, neboli KSR/7TMPB, který se nachází v bloku *Modul: filologický 1*. Ve svém popisu ve STAGu uvádí detailní popis obsahu semináře, ve kterém se vyskytuje několik témat zaměřených na tlumočnictví, konkrétně „tlumočnick vs. překladatel, psycholingvistické aspekty tlumočení, tlumočnická notace,“ aj.⁴⁵

⁴² STAG – Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TRP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁴³ Viz. sekce 5.1.1.1 o programu Polská filologie (Bc.)

⁴⁴ STAG – Tlumočnické praktikum 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TRP2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁴⁵ STAG - Teorie a metodika překladu. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TMPB&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

Program nabízí celkem tři praxe (KSR/7PRB1-3), které se liší tím, jak dlouho má student praxi vykonávat (7PRB1 – jeden týden, 7PRB2 – dva týdny atd.) Podle popisu ve STAGu si studenti praxi zařizují sami, katedra však studentům zasílá nabídky plnění.

5.1.2.2 Ruská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi

V KSP je zmíněno „seznámení se základními tlumočnickými (a překladatelskými) postupy a být schopen doprovodně tlumočit.“⁴⁶

Změny v tomto programu se projevují zejména ve změně kategorizace předmětů. KSR/7TMTB, neboli *Teorie a metodika tlumočení* je oproti *Ruské filologii A* předmětem v bloku *Povinný základ* a pro praktické semináře byl vytvořen individuální blok *Překladatelsko-tlumočnický*. Tento specializovaný blok však nepodmiňuje splnění všech předmětů pro jeho absolvování, tudíž se studenti mohou tlumočnickým seminářům vyhnout. Do tohoto bloku byla také přesunuta *Odborná praxe překladatelská* neboli KSR/7PRB3.

Praxe 7PRB1,2 zůstaly v bloku *Modul: ostatní* a nově se objevují dvě praxe 7PRA1,2. V popisech předmětů ve STAGu jsou obsahově s 7PRB1,2 naprosto stejné. 7PRA1,2 byly obsaženy také v akreditacích, které se dnes již nevyučují a byly zařazeny pod jednotné programy *Filologie a Humanitní studia*. 7PRB1,2 se také nevyučovaly před rokem 2019/2020, čili lze usoudit, že tyto praxe vznikly s nástupem nového programu *Ruská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi*, který byl akreditován v roce 2018 a nahradil předchozí program *Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast*.

5.1.2.3 Ruská filologie (Dvouobor) (Mgr.)

Ruskou filologii lze na magisterském stupni studovat pouze ve dvouoborové kombinaci. Co se výuky tlumočení týče, situace je zde obdobná, jako u oboru *Polská filologie (Mgr.)*. V KSP jsou zmínky o doprovodném tlumočení, obsahově ani tematicky však žádný předmět tuto výuku nenabízí.⁴⁷ Pan profesor Pechal, který je garantem tohoto oboru, mi na dotaz o vyjádření odpověděl, že je tlumočení vyučováno na oboru *Ruština pro překladatele* ve třech semestrech a na *Ruské filologii* není povinně žádná výuka tlumočení přítomna. Tím chtěl

⁴⁶ Katalog studijních programů: Ruská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50237&maior=5701>

⁴⁷ Katalog studijních programů: Ruská filologie Maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&maior=5140>

pravděpodobně pan profesor nastínit, že pokud má student zájem o tlumočení, bude raději studovat překladatelsky zaměřený obor než filologii.

5.1.2.4 Ruština pro překladatele

Posledním programem ruské sekce je *Ruština pro překladatele*, který lze studovat samostatně. Popis programu v KSP je velmi podobný jako u *Polské filologie se specializací na překlad* a zmiňuje uplatnění jako doprovodný tlumočnický, a také vypisuje stejné předměty, které se v rámci oboru vyučují.⁴⁸

Podobně jako výše zmíněné překladatelsky zaměřené programy se i zde nachází překladatelsko-tlumočnický blok předmětů, *další povinně volitelné: modul překladatelsko-tlumočnický*. Ten konkrétně obsahuje mimo překladatelské semináře i *Tlumočnický seminář 1, 2 a 3*, neboli KSR/7TSN1-3. Ačkoliv jsou všechny tyto předměty vedeny jako předměty kategorie B, musí studenti pro úspěšné absolvování bloku splnit všechny.

Předmět 7TSN1 podle STAGu aplikuje předem získané tlumočnické postupy zejména na témata kriminality, soudnictví a společenských problémů. Mezi tyto postupy je zahrnuto konsektivní a doprovodné tlumočení, které je opět psáno zvlášť s tlumočením konsektivním.⁴⁹ Na dotaz ohledně významu doprovodného tlumočení mi paní Dr. Čadajeva odepsala, že se při něm kombinuje konsektivní tlumočení s doprovodem a asistencí, například při vyřizování dokumentů. Může probíhat v obchodním prostředí, nebo i komunitně (v nemocnici apod.).⁵⁰ Předmět pokračuje od základů až k simultánnímu tlumočení a tlumočení z češtiny do ruštiny.

⁴⁸ Katalog studijních programů: ruština pro překladatele. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49322&maior=5145>

⁴⁹ STAG – Tlumočnické seminář 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵⁰ ČADAJEVA, Olga. Dotazy ohledně tlumočnických předmětů [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 28. února 2024 10:33 Osobní komunikace.

Ve stejném duchu pokračují i navazující semináře 7TSN2 a 7TSN3, které se zabývají tématy sociální politiky, společenských problémů, vědy a výzkumu a cestovního ruchu. Nadále se v nich klade důraz na zdokonalení simultánního tlumočení a tlumočení do ruštiny.⁵¹⁵²

Poslední tlumočnický zaměřený předmět programu je *Teorie a metodika tlumočení* neboli KSR/7TMTN. Obsahově se velmi podobá svému protějšku z bakalářského stupně, 7TMTB. Dle popisu předmětu se v něm také vyučují základy tlumočnické profese, konsektivy, notace apod.⁵³ Cílí tedy na studenty, kteří nemuseli nutně v rámci bakalářského studia tlumočení absolvovat, tj, neabsolvovali bakalářské programy na UPOL, jelikož jak bylo zmíněno v sekci o bakalářských oborech⁵⁴, předmět 7TMTB je pro absolvování bloku povinný. *Teorie a metodika tlumočení* se na magisterském stupni nachází v jiném bloku (*Rozšiřující základ*), pro absolvování bloku je však třeba opět splnit všechny předměty v něm obsažené.

Praxe se nachází v bloku *Další povinně volitelné: ostatní* a ačkoliv jsou vedeny pod jinými kódy než předtím (KSR/7PRN,2), obsahově jsou ve STAGu totožné jako u bakalářských verzí.

5.1.3 Ukrajinská sekce

5.1.3.1 Ukrajinská filologie (Dvouobor) (Bc.)

Ukrajinskou filologii lze na obou stupních studia studovat pouze ve dvouoborové kombinaci s jiným programem. Výjimkou je podřazená specializace zaměřená na překladatelství a hospodářskou praxi, kterou lze studovat samostatně.

Popis oboru v KSP opět zmiňuje schopnost absolventa doprovodně tlumočit.⁵⁵ Jediné dva semináře zmiňující tlumočení zahrnuté ve studijním plánu jsou KSU/7POT1,2, neboli

⁵¹ STAG – Tlumočnické seminář 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵² STAG – Tlumočnické seminář 3. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵³ STAG – Teorie a metodika tlumočení. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TMTN&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵⁴ Viz. sekce 5.1.2.1 a 5.1.2.2.

⁵⁵ Katalog studijních programů: Ukrajinská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&maior=5180>

Překlad odborného textu 1 a 2. Ty jsou zahrnuty v rámci kategorie B a jsou součástí bloku *Modul: ostatní*, který nabízí kromě zmíněných seminářů ještě semináře překladatelské. Obsahově se soustředí převážně na překlady textů, 7POT1 na ekonomiku, turismus, právo a medicínu a 7POT2 na překlad technický, webové stránky a obchodní korespondenci. V obsahu obou seminářů však stojí „ústní překlad textů v hodině“.⁵⁶⁵⁷ Z tohoto termínu jsem si nebyl jist, zdali jde o ústní prezentaci přeložených textů, či o tlumočení. S dotazem o upřesnění tohoto termínu jsem se obrátil na paní sekretářku katedry slavistiky, Michaelu Dadakovou, která přeposlala mé otázky paní Dr. Merzové, garantce seminářů 7POT1-3. Informace k termínu mi dodala paní Dr. Cholodová, která na ukrajinské sekci vyučuje mimo jiné předměty také tlumočení.⁵⁸

Jedná se o kalk z ukrajinštiny, ve které se používá termín „переклад“ jak pro tlumočení, tak písemný překlad. Mezi disciplínami se rozlišuje buď jako „Усний переклад“ doslova „ústní překlad“, nebo „письмовий переклад“ tedy „písemný překlad“. Karlíková popisuje kalk jako přejetí slova z výchozího jazyka do cílového jeho doslovným překladem. Cílový jazyk přitom napodobí strukturu toho výchozího za použití vlastních lexikálních prvků.⁵⁹ Termín „ústní překlad“ proto zněl v českém jazyce nejasně. V rámci programu *Ukrajinská filologie se zaměřením na překladatelství a hospodářskou praxi* však existují přímo tlumočnické semináře, kde se tento kalk nepoužívá a je používán český termín.

5.1.3.2 Ukrajinská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi

Popis oboru v KSP zmiňuje podobně jako v rámci celé slavistiky doprovodné tlumočení a obecné zdokonalení tlumočnických dovedností a postupů.⁶⁰

⁵⁶ STAG – Překlad odborného textu 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7POT1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵⁷ STAG – Překlad odborného textu 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7POT2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁵⁸ CHOLODOVÁ, Uljana. *Předměty tlumočení* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 11. listopadu 2023 2:08 Osobní komunikace.

⁵⁹ KARLÍKOVÁ, Helena, 2017. *KALK*. Online. In: KARLÍK, Petr; NEKULA, Marek a PLESKALOVÁ, Jana. *Nový encyklopedický slovník češtiny*. S. 1. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/KALK>.

⁶⁰ Katalog studijních programů: *Ukrajinská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi. Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50244&maior=5700>

Ukrajina sdílí tlumočnickou/překladačskou teorii a metodiku s ruskou sekcí katedry. V povinném základu studijního plánu se nachází již zmíněný předmět KSR/7TMPB, který se také nabízí studentům ruské filologie.⁶¹ Stejně jako tam je zařazen do kategorie povinných předmětů.

V bloku *Modul: překladačsko-tlumočnický* se objevuje navíc oproti ukrajinské filologii ještě *Překlad odborného textu 3*, tedy 7POT3. Ten se tematicky zabývá ekonomikou, bankovníctvím, financemi, obchodem a právem.⁶²

V rámci specializace nabízí program tlumočnické semináře KSU/7TOT1, 2, *Tlumočení odborného textu 1 a 2*. První seminář je podle obsahu určen začátečníkům a postupuje od konsektivity, až po simultánní tlumočení.⁶³ Seminář 7TOT2 navazuje na znalosti získané v prvním semestru a cílí na jejich zdokonalení aplikováním na jiná témata.⁶⁴

Obě praxe KSU/7PRA1 a 2 se nachází v bloku *Modul: ostatní*, obsahově jsou ve STAGu totožné praxím z ruské sekce, s rozdílem záměny ruštiny za ukrajinštinu. Obdobně jako na ruské sekci si studenti praxi shánějí sami, katedra jim však zasílá nabídky.⁶⁵⁶⁶

5.1.3.3 Ukrajinská filologie (Dvouobor) (Mgr.)

Popis programu v KSP zmiňuje uplatnění jakožto tlumočnick v cestovních kancelářích, potažmo turistických centrech.⁶⁷

⁶¹ Viz. sekce 5.1.2.1 o programu Ruská filologie (Bc.)

⁶² STAG – Překlad odborného textu 3. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7POT3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁶³ STAG – Tlumočení odborného textu 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7TOT1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁶⁴ STAG – Tlumočení odborného textu 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7TOT2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁶⁵ STAG – Odborná praxe 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7PRA1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁶⁶ STAG – Odborná praxe 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSU&predmetZkrPred=7PRA2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁶⁷ Katalog studijních programů: Ukrajinská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&maior=5155>

Ve studijním plánu se nachází již zmiňovaný *Překlad odborného textu 3*, a to v bloku *Modul: jazyk a překlad*. V tomto bloku se také nachází KSU/7PUT1, *Překlad uměleckého textu*, ten však nezmiňuje ústní překlad jako jeho odborný protějšek.

Tlumočnické ani překladatelské praxe obor nenabízí.

5.2 Katedra romanistiky (KR)

Katedra romanistiky nabízí celkem čtyři bakalářské a šest navazujících magisterských oborů, které splňují kritéria průzkumu. Do průzkumu nebude zařazen program *Italská filologie (Bc.) (Minor)*, který sice zmiňuje v KSP překlad, ve studijním plánu ale žádnou výuku tlumočení nenabízí.

Většina programů má dvě až tři souběžně vyučované akreditace. Všechny bakalářské programy, které byly vyučovány před rokem 2021, získaly v roce 2021 novou akreditaci. Ta přidala do každého studijního plánu blok *romanistický základ*, který obsahuje základy literatury, historie a kultury jiných zemí, ve kterých se mluví románskými jazyky. Tím se také změnilo kreditové limity u vyučovaných bloků.

Katedra se dělí do čtyř sekcí: francouzština (KRF), italština (KRI), španělština (KRS) a portugalština (KRP).

5.2.1 Francouzská sekce

5.2.1.1 Francouzská filologie (Bc.)

V popisu programu v KSP je zmíněno rozvíjení jazykových kompetencí v předmětech, které vyučují odborníci v oblasti překladu a tlumočení.⁶⁸

Filologický modul nabízí dva *tlumočnické semináře*, KRF/TS1N, TS2N. Ty se otevírají vždy semestr od sebe, tj. TS1N v zimním a TS2N v letním semestru a jsou povinně volitelné. Popisy obou předmětů jsou stručné, obsahově téměř totožné a zmiňují jak konsektivní, tak

⁶⁸ Katalog studijních programů: Francouzská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50217&maior=5157>

simultánní tlumočení, s tím rozdílem, že u TS1N jsou také zmíněny základy tlumočnických kompetencí.⁶⁹⁷⁰

5.2.1.2 Francouzská filologie (Mgr.)

V popisu programu v KSP je v sekci *možné pracovní pozice* uvedena pozice tlumočnicka⁷¹, ve studijním plánu se však žádná zmínka o výuce tlumočení nevyskytuje.

S dotazem o vyjádření jsem se obrátil na paní Dr. Hildenbrand, která je garantkou bakalářského oboru *Francouzská filologie* a zároveň na magisterském studiu vyučuje tlumočnické předměty. Odpověděla mi, že katedra nabízí čtyři semestry tlumočnických seminářů (KRF/TC1-4TP) a studenti nejčastěji využívají prvních dvou (které si zapisují jako C předmět), zatímco 3 a 4 jsou většinou zapisovány studenty tlumočnicko-překladačské specializace (*Francouzština se specializací na tlumočení a překlad*).⁷²

5.2.1.3 Francouzština se specializací na tlumočení a překlad

Popis programu v KSP mimo pochopitelné uplatnění v tlumočení také možnost absolvovat tlumočnickou praxi ve francouzských institucích napříč odvětvími.⁷³

Mezi povinnými předměty najdeme v bloku *Základ specializace* předmět KRS/TMT, neboli *Teorie a metodika tlumočení*. Ten se vyučuje na španělské sekci. Obsahově se zaměřuje na základy tlumočnické teorie, teorie k tlumočnické notaci, nebo etiky tlumočnicka a tyto

⁶⁹ STAG – Tlumočnický seminář 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TS1N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷⁰ STAG – Tlumočnický seminář 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TS2N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷¹ Katalog studijních programů: Francouzská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49302&maior=5130>

⁷² HILDENBRAND, Zuzana. Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci Francouzské filologie [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 24. listopadu 2023 11:08 Osobní komunikace.

⁷³ Katalog studijních programů: Francouzština se specializací na tlumočení a překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49328&maior=6497>

poznatky jsou nadále procvičovány v praktických cvičeních. Jednotlivá témata jsou přesně sepsána v sekci *Obsah*.⁷⁴

Studijní plán obsahuje dva bloky – *Tlumočnicko-překladačský modul I, II*, které obsahují povinně volitelné předměty. *Tlumočnicko-překladačský modul I* obsahuje zmiňovaná *Tlumočnická cvičení* – KRF/TC1-4TP. První dva semináře se zaměřují na konsektivní tlumočení, TC1TP na základy a TC2TP na prohloubení těchto znalostí.⁷⁵ Druhé dva postupují stejně se simultánním tlumočením.⁷⁶ V tomto bloku se také nachází *tlumočnická praxe* – KRF/TLPX. Podle popisu předmětu si student praxi shání sám, katedra však nabídky plnění studentům zasílá.⁷⁷

Ve studijním plánu se nachází také blok *Tlumočnicko-překladačský modul II*. V sylabech jeho předmětů není nikde vyloženě tlumočení zmíněno a zaměřuje se zejména na právní francouzštinu.

5.2.2 Portugalská sekce

5.2.2.1 Portugalská filologie (Bc.)

KSP zmiňuje uplatnění jako překladač a „asistent tlumočnicka.“⁷⁸ Tato pozice mi přišla zajímavá, jelikož jsem se s ní ještě nesetkal. Pro doplnění informací jsem se obrátil na sekretariát katedry romanistiky. Paní Zeidlerová mi telefonicky objasnila, že se tím pravděpodobně myslí, že sice student dostane jazykovou průpravu, ne však takovou, aby mohl tlumočit samostatně. Poprosil jsem o dovysvětlení také garantku oboru, paní Dr. Burianovou,

⁷⁴ STAG – Teorie a metodika tlumočení. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TMT&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷⁵ STAG – Tlumočnická cvičení 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TC1TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷⁶ STAG – Tlumočnická cvičení 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TC2TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷⁷ STAG – Tlumočnická praxe 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TLPX&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁷⁸ Katalog studijních programů: Portugalská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50234&maior=7748>

odpověď jsem však bohužel nedostal. Paní Zeidlerová také zmínila, že při změně akreditací se stránku programu v KSP vždy pročítá, ne však nutně kontroluje.⁷⁹

Jediné dva předměty, které však zmiňují tlumočení jsou KRP/PSP1,2V, neboli *překladový seminář z portugalštiny*. Oba jsou v bloku *Filologický modul*. Ty ve svých obsazích mají „tlumočení krátkých dokumentárních filmů – monolog“.⁸⁰ Pro upřesnění jsem se tedy obrátil Dr. Ritterovou, která je vedena jako garantka těchto předmětů. Ta mi odpověděla, že se v překladatelských seminářích orientují i na tlumočení, kdy se vždy snaží předat alespoň základy konsektivního tlumočení a tlumočení z listu, obsah se však odvíjí od zájmu studentů. Od zmíněného tlumočení filmů se již ustupuje, protože tuto disciplínu dnes již nahrazují titulky.⁸¹

5.2.2.2 Portugalská filologie (Mgr.)

Navazující studium portugalské filologie zmiňuje v KSP zdokonalení v překladech beletristických a odborných textů.⁸² I přes to však podobně jako na bakalářském stupni jistou formu výuky tlumočení nabízí.

V bloku *Filologický modul* se nachází předměty KSP/PBT1,2V – *Překlad beletristických textů 1 a 2*. Tyto dva předměty měly v rámci akreditace z roku 2019 jiný kód, KSP/PBT1,2. Anotace předmětu ve STAGu mají naprosto totožné a obě zmiňují „tlumočení“ jako jeden bod obsahu. Zde opět platí komentář Dr. Ritterové (viz. 81).

5.2.3 Španělská sekce

5.2.3.1 Španělská filologie (Bc.) (2019, 2021)

KSP zmiňuje schopnost absolventa aplikovat lingvistické znalosti španělštiny v tlumočnictví.⁸³

⁷⁹ ZEIDLEROVÁ, Alena. [telefonní hovor]. 10. listopadu 2023 10:32 Osobní komunikace.

⁸⁰ STAG – Překladový seminář z portugalštiny 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRP&predmetZkrPred=PSP1V&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁸¹ RITTEROVÁ, Kateřina. Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci PSP1,2V [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 21. listopadu 2023 14:52 Osobní komunikace.

⁸² Katalog studijních programů: Portugalská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49319&maior=5726>

⁸³ Katalog studijních programů: Španělská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50242&maior=5177>

Během výuky pod akreditací z roku 2019 obor nabízel celkem dva *tlumočnické semináře* – KRS/TLS1,2N. První seminář se dle obsahu zaměřoval výhradně na tlumočení do češtiny v oblastech zahraničního obchodu a cestovního ruchu,⁸⁴ zatímco druhý seminář přidává i tlumočení do španělštiny a zaměřoval se na oblast komunitního tlumočení.⁸⁵ Oba semináře zmiňují seznámení se s etikou a základy tlumočnické práce a tlumočnické notace.

V novější akreditaci z roku 2021 je vyučován už pouze jeden *tlumočnický seminář* – KRS/TLSV. Ten je popisem ve STAGu identický předmětu TLS1N ze staré akreditace, má však vypsanou pouze sekci *cíle předmětu*. Paní Dr. Riebová, garantka těchto seminářů, mi telefonicky sdělila, že se po roce 2020, kdy se vytvořila nová, tlumočnický zaměřená akreditace na magisterském stupni (*Španělská filologie se zaměřením na tlumočnictví a překlad*), přesunula většina tlumočnické výuky tam. Studentům z bakalářského stupně, kteří vědí, že nebudou pokračovat v navazujícím studiu, ale chtějí dále tlumočení rozvíjet, je také nabízeno zapsat se do předmětu KRS/TS1V, který se v rámci této magisterské specializace vyučuje.⁸⁶ Jde tedy vidět, že se na bakalářském stupni od výuky tlumočení pomalu upouští ve prospěch tlumočnický zaměřené specializace.

5.2.3.2 Španělská filologie (Mgr.)

KSP zmiňuje uplatnění v překladatelských agenturách, překladatelských odděleních národních i mezinárodních institucí/firem a také zmiňuje schopnost absolventa v oblasti písemného projevu (překlady odborných textů).⁸⁷ Během průzkumu jsem nenašel žádnou formu tlumočnické výuky.

⁸⁴ STAG – Tlumočnický seminář 1. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TLS1N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁸⁵ STAG – Tlumočnický seminář 2. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TLS2N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁸⁶ RIEBOVÁ, Markéta. [telefonní hovor]. 27. března 2024 10:30 Osobní komunikace.

⁸⁷ Katalog studijních programů: Španělská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49324&maior=5146>

5.2.3.3 Španělská filologie se specializací na tlumočnictví a překlad

Translatologicky zaměřený program na španělské sekci zmiňuje v KSP zmiňuje také například schopnost absolventa přetlumočit právní a odborné texty.⁸⁸

V rámci akreditace z roku 2020 mezi povinnými předměty v bloku *Základ specializace* nalezneme již zmíněný předmět KRS/TMT⁸⁹. Ve studijním plánu je také dvakrát blok *Tlumočnicko-překladačský modul*, jeden s A a druhý s B předměty. Pro lepší orientaci je nazvu *Tlumočnicko-překladačský modul (A)* a *Tlumočnicko-překladačský modul (B)*. *Tlumočnicko-překladačský modul (A)* obsahuje 4 semestry tlumočnické výuky v rámci KRS/TS1-4TP – *Tlumočnický seminář 1-4*. První tlumočnický seminář se zaměřuje na základy etiky a metodiky tlumočení, tlumočnické notace a konsekutivního tlumočení ze španělštiny do češtiny v oblasti cestovního ruchu a zahraničního obchodu.⁹⁰ Seminář druhý se zaměřuje na oblast komunitního tlumočení a specifika s ním spojená, přidává tlumočení do španělštiny a tlumočení z listu a okrajově se zabývá soudním tlumočením.⁹¹ Třetí seminář představuje techniky simultánního tlumočení a zabývá se mimo zdokonalování tlumočnických dovedností také připraveností tlumočnicka na zakázky. Témata jsou stejná jako u semináře prvního.⁹² Čtvrtý seminář nadále obohacuje tematiku simultánního tlumočení přidáním simultánního tlumočení z listu a tematicky se zaměřuje na témata politická, vědecká, kulturní i společenská.⁹³

Kvůli klasifikaci předmětů v bloku (A) musí student splnit všechny předměty.

Tlumočnicko-překladačský modul (B) obsahuje dva další předměty zaměřené na právní překlad, KRS/PP1,2V – *Právo pro překladače 1,2*. První seminář se zabývá právem

⁸⁸ Katalog studijních programů: Španělská filologie se specializací na tlumočnictví a překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:

<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49325&maior=6498>

⁸⁹ Viz. sekce 5.2.1.3

⁹⁰ STAG – Tlumočnický seminář 1. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TS1TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁹¹ STAG – Tlumočnický seminář 2. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TS2TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁹² STAG – Tlumočnický seminář 3. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TS3TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁹³ STAG – Tlumočnický seminář 4. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TS4TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

soukromým, právní teorií a propedeutikou. Druhý seminář se zabývá právem trestním, finančním a správním. Tento druhý seminář má přesněji popsáno v anotaci předmětu, jaké oblasti jsou probírány a co je v nich specificky studentovi vyzdvihováno. Součástí tohoto bloku jsou také předměty KRS/PSTP1,2 - *Překladačské stáž 1,2*.⁹⁴ Ty mají ve STAGu prázdné popisy předmětu. Zajímalo mě, zdali mohou studenti praxi splnit i tlumočnickou činností. O upřesnění obsahu jsem chtěl zaslat email panu Dr. Zámeci, emailová adresa však již neexistuje. Obrátil jsem se tedy na Dr. Guiterreze, který je veden na stránce PSTP1 jako vyučující. Ten mě odkázal na Dr. Klalala, který vede na katedře tlumočnické předměty. Dr. Klalal mi odpověděl, že tyto předměty nevyučuje, a že se zde tím pádem tlumočení nevyskytuje.⁹⁵

V akreditaci z roku 2021 se změnilly názvy předmětů a jejich řazení do bloků. *Tlumočnické semináře* TS1-4TP změnilly kód na TS1-4V, právní předměty OSTP a PSTP se změnilly na OSV a PSV a zanikl blok *Základ specializace* ze kterého se předměty přesunuly do bloku *Tlumočnicko-překladačský modul*, kvůli čemu byly i navýšeny kreditové požadavky pro tento blok z 30 na 39.

5.2.4 Italská sekce

5.2.4.1 Italština a italská kultura

Obor v KSP zmiňuje schopnost absolventa tlumočit z/do italštiny a očekávané uplatnění jako tlumočnick.⁹⁶ Ve studijním plánu však žádná zmínka o výuce tlumočení není. Obrátil jsem se s prosbou o vyjádření na garanta programu, profesora Špičku. Ten mi v emailu sdělil, že ačkoliv studijní plán nenabízí přímo výuku tlumočení, jsou si jisti, že v rámci komplexní jazykové přípravy získají studenti takové znalost, že mohou v jisté formě tlumočit.

Možná ne simultánně a v evropských institucích, ale konsektivně při obchodních jednáních a společenských akcích. Také dodává, že ačkoliv on i jeho kolegové výuku tlumočení neabsolvovali, často při zmíněných aktivitách tlumočili. Zmiňuje, že by se to také dalo přirovnat

⁹⁴ STAG – Překladačská stáž 1. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=PSTP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

⁹⁵ KLALAL, Ondřej. Dotaz ohledně KRS/PSTP1, 2 na romanistice [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 12. dubna 2024 12:42 Osobní komunikace.

⁹⁶ Katalog studijních programů: Italština a italská kultura. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49304&maior=6499>

ke skutečnosti, že nabízejí v rámci KSP uplatnění v cestovním ruchu, žádný předmět zaměřený na tuto oblast však nemají.⁹⁷

5.3 Katedra asijských studií (ASJ)

ASJ nabízí šest programů na bakalářském stupni a pět na stupni magisterském. Katedra nenabízí translatologicky specializované programy. Na bakalářském stupni jsou programy ve STAGu vedeny samostatně, zatímco na magisterském stupni je každá jazyková specializace řazena pod jeden zastřešující obor *Asijská studia*. Ten lze také kromě zaměření na konkrétní jazyk studovat samostatně. Bakalářské obory jsou často vyučovány souběžně ve dvou akreditacích zároveň.

Katedra se řadí do pěti sekcí podle vyučovaných jazyků: čínština (ASH), japonština (ASJ), indonéština (ASI), korejština (ASK) a vietnamština (ASV).

5.3.1 Asijská studia (Mgr.)

KSP programu zmiňuje možnost uplatnění jako tlumočnický či možnost studentů věnovat se tlumočnickému.⁹⁸

Tento program se zaměřuje na obecnou výuku asijských jazyků a obsahuje všechny předměty výše zmíněných pěti specializací. Z tlumočení nabízí v rámci bloku *Jazykověda* předměty DAS/TLS1 – *Tlumočnický seminář 1 (čínština)* a DAS/TLS2 – *Tlumočnický seminář 2 (japonština)*.⁹⁹

5.3.2 Čínská sekce

5.3.2.1 Čínská filologie

V KSP programu je uvedeno, že se absolvent může uplatnit v tlumočnickém a překladatelství.¹⁰⁰ Při průzkumu studijního plánu jsem nenašel žádný tlumočnický předmět. Jedinou zmínku jsem našel v popisu předmětu ASH/PX – *Praxe*, kde je možnost mj. splnit

⁹⁷ ŠPIČKA, Jan. Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci oboru Italština a italská kultura [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 24. listopadu 2023 11:26 Osobní komunikace.

⁹⁸ Katalog studijních programů: Asijská studia *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49294&maior=5193>

⁹⁹ Více informací o seminářích v příslušných sekcích 5.3.2.2 a 5.3.4.1.

¹⁰⁰ Katalog studijních programů: Čínská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50213&maior=5204>

požadavky předmětu odtlumočením celkem 120 hodin (včetně přípravy) ve studentem vybrané instituci a podáním závěrečné zprávy. Student si praxi domlouvá sám, katedra však zveřejňuje možné nabídky uplatnění na svých stránkách, či sociálních sítích.¹⁰¹¹⁰²

Navštívil jsem osobně sekretariát katedry ASJ, kde mi paní sekretářka doporučila obrátit se s dotazy ohledně výuky přímo na garanty oboru, v tomto případě Dr. Kučeru. Pana doktora jsem emailem kontaktoval, odpovědi se mi však nedostalo.

5.3.2.2 Asijská studia se specializací čínský jazyk a kultura

KSP programu zmiňuje v sekci *předpoklad uplatnění* pozici tlumočnicka.¹⁰³

Všechny tlumočnické předměty navazujícího oboru jsou řazeny do kategorie B a nachází se v bloku B předmětů *Tlumočnictví a překladatelství*. V tomto bloku musí studenti získat alespoň 12 z celkových 30 kreditů nutných pro splnění bloku z předmětů označených jako *Předmět profilujícího základu studijního programu* (dále jen PZ). Ty zahrnují mimo jiné předměty KAA/INTE1,2 – *Teorie tlumočení 1,2* a KAA/INTZ – *Teorie tlumočení*, které se vyučují na navazujícím stupni programu *Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad* a KAA/INME 1,2 – *Teorie a metodika tlumočení 1, 2*, které se vyučují na bakalářském programu *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad* a *Angličtina pro tlumočení a překlad*.¹⁰⁴

Mimo tuto kategorii se v bloku nachází předmět DAS/TLS1 – *Tlumočnický seminář 1 (čínština)*. Podle sekce *Obsah* ve STAGu se předmět zaměřuje na základy tlumočnické profese a následné procvičování tlumočení na nahrávkách a jednoduchých textech z různých odvětví (mezinárodní vztahy, texty z novin, televizní noviny apod.)¹⁰⁵

¹⁰¹ STAG – Praxe. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASH&predmetZkrPred=PX&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁰² *Tuzemské stáže*, c2024. Online. Katedra asijských studií Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://kas.upol.cz/studentum-kas/praxe/tuzemske-staze/>. [cit. 2024-04-12].

¹⁰³ Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací čínský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49290&maior=5189>

¹⁰⁴ Více o těchto předmětech v sekci 5.4 o katedře anglistiky a amerikanistiky.

¹⁰⁵ STAG – Tlumočnický seminář 1 (čínština). Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=DAS&predmetZkrPred=TLS1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

Blok nabízí také dvě tlumočnické praxe DAS/TPRX1, 2 – *Pracovní praxe 1,2 – tlumočení*. Obě mají ve STAGu totožný popis a pro jejich splnění musí student odpracovat 200 hodin v tuzemské či zahraniční hostitelské organizaci. Náplní praxe musí z většiny být překladatelská nebo tlumočnická činnost, kterou zaměstnavatel potvrzuje a student hodnotí v závěrečné zprávě. Popis opět zmiňuje, že katedra zveřejňuje nabídky pro splnění praxe skrze spolupráce s firmami, student si však práci zařizuje sám.¹⁰⁶

5.3.3 Indonéská sekce

5.3.3.1 Indonéská studia se zaměřením na cestovní ruch

KSP oboru zmiňuje schopnost absolventa tlumočení v běžných situacích.¹⁰⁷ Nenašel jsem nic odpovídající tlumočnické výuce. S dotazem, jestli se v rámci programu tlumočení vyučuje a o upřesnění, co se přesně „běžnými“ situacemi myslí jsem se obrátil na garanta oboru, Dr. Kratochvíla, odpovědi se mi bohužel nedostalo.

5.3.3.2 Asijská studia se specializací indonéský jazyk a kultura

KSP zmiňuje možné uplatnění jako překladatel.¹⁰⁸ Program nicméně nabízí studentům výuku tlumočení na KAA v podobě již zmíněných předmětů KAA/INTE1, 2, a KAA/INTZ. Ty jsou zařazeny do bloku B předmětů *Další povinně volitelné předměty* a do PZ skupiny předmětů, ze které musí studenti splnit alespoň dva předměty. V PZ nabídce jsou však i další předměty. Tlumočnické předměty z bakalářského stupně KAA programů v této jazykové specializaci nejsou.

5.3.4 Japonská sekce

5.3.4.1 Japonská filologie

KSP zmiňuje možnost studenta navštěvovat tlumočnické semináře.¹⁰⁹

¹⁰⁶ STAG – Pracovní praxe 1- tlumočení. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=DAS&predmetZkrPred=TPRX1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁰⁷ Katalog studijních programů: Indonéská studia se zaměřením na cestovní ruch *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50220&maior=8062>

¹⁰⁸ Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací indonéský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49291&maior=5190>

¹⁰⁹ Katalog studijních programů: Japonská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50221&maior=5210>

Studijní plán obsahuje blok B předmětů *Oborový jazyk*, ve kterém se nachází předmět ASJ/TS1 – *Tlumočnický seminář 1*. Podle popisu předmětu ve STAGu se zaměřuje na paměťová cvičení, základy notace a doprovodné a konsekutivní tlumočení z češtiny do japonštiny a naopak. Je také kladen důraz na vystupování a kultivovanost slovního projevu v prostředí japonské kultury. Tematicky se předmět soustřeďuje na oblast komunitního tlumočení (policie, návštěva lékaře, vyřizování na poště), oblast cestovního ruchu, tlumočení ve firmě, oblast kultury, populárně-naučná témata a publicistická témata.¹¹⁰

5.3.4.2 Asijská studia se specializací japonský jazyk a kultura

KSP zmiňuje možnost studenta navštěvovat tlumočnické semináře.¹¹¹

Studijní plán programu obsahuje obdobně jako čínská specializace blok B předmětů *Tlumočnictví a překladatelství*. V něm se nachází již zmíněné předměty KAA/INME1,2 a KAA/INTE1, 2. Ty jsou opět řazeny do kategorie PZ předmětů. Program nabízí také DAS/TLS2 – *Tlumočnický seminář 2 (japonština)*. Ten je určen pokročilým studentům, kteří už základy tlumočení absolvovali. Obsahově se zaměřuje na zdokonalování konsekutivního tlumočení, procvičování notace a také kultivovanost projevu a vystupování tlumočnicka. Tematicky se zabývá stejnými odvětvími jako předmět na bakalářském stupni (viz 110), jednotlivé ukázky a situace jsou však terminologicky a obsahově náročnější. V programu opět nejsou tlumočnické předměty z bakalářského stupně KAA, jako tomu bylo v rámci čínské specializace.

5.3.5 Korejská sekce

5.3.5.1 Korejská studia

KSP zmiňuje možnost absolventa uplatnit se na pozici tlumočnicka.¹¹²

Tlumočnické semináře ASK/TC1, 2 – *Tlumočnická cvičení 1,2* se nacházejí v bloku B předmětů *Oborový jazyk 2*, který nemá minimální kreditové požadavky. Oba semináře mají

¹¹⁰ STAG - ASJ/TS1- *Tlumočnický seminář*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASJ&predmetZkrPred=TS1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

¹¹¹ Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací japonský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49292&maior=5191>

¹¹² Katalog studijních programů: Korejská studia *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50224&maior=7571>

totožný popis předmětu ve STAGu, ve kterém zmiňují nácvik tlumočnických strategií, rozšiřování slovní zásoby a zdokonalování tlumočení mezi češtinou a korejštinou oběma směry. Popisek odkazuje na tematický obsah, ten však není ve STAGu vyplněný.¹¹³¹¹⁴ Dr. Ferklová, garantka předmětů mi upřesnila, že se předměty zaměřují výhradně na konsekutivní tlumočení a tematicky se zaměřují na oblasti obchodu, komunitní tlumočení (návštěva lékaře, úřadu), či oblast školství a kultury.¹¹⁵

5.3.5.2 Korejšтина pro hospodářskou praxi

KSP zmiňuje osvojení předpokladů pro budoucí tlumočnickou činnost a možnost uplatnění absolventa na pozici tlumočnicka.¹¹⁶

Akreditace z roku 2018 obsahuje již zmíněné semináře ASK/TC1,2. Ty se nacházejí v bloku B předmětů *Ostatní předměty*.

Akreditace z roku 2022 mění garanta programu a kategorizaci bloků. Vzniká samostatný blok *Modul tlumočnictví a překladatelství*, který je nyní pro studenty programu povinný a do tohoto bloku se přesunují i ASK/TC1, 2.

5.3.5.3 Asijská studia se specializací korejský jazyk a kultura

KSP zmiňuje možnost studentovi navštěvovat tlumočnické semináře a uplatnit se na pozici tlumočnicka.¹¹⁷

Program nabízí blok B předmětů *Tlumočnictví a překladatelství – korejšтина*, který obsahuje předměty KAA/INME1; KAA/INTE1, 2 a KAA/INTZ. Z tohoto bloku jsou studenti povinni absolvovat tři PZ předměty za 18 z celkových 30 kreditů pro splnění bloku.

¹¹³ STAG - ASK/TC1- Tlumočnická cvičení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASK&predmetZkrPred=TC1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

¹¹⁴ STAG - ASK/TC2- Tlumočnická cvičení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASK&predmetZkrPred=TC2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

¹¹⁵ FERKLOVÁ, Blanka. *Dotaz ohledně ASK/TC1,2* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 19. dubna 2023 12:53 Osobní komunikace.

¹¹⁶ Katalog studijních programů: Korejšтина pro hospodářskou praxi *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=51894&maior=7874>

¹¹⁷ Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací korejský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49293&maior=5192>

5.3.6 Vietnamská sekce

5.3.6.1 Vietnamská filologie

KSP zmiňuje uplatnění v tlumočnictví a také efektivní práci s komunitou mj. v oblasti tlumočení.¹¹⁸ V rámci studijního plánu jsem však zmínky o výuce tlumočení nenašel. S dotazem o objasnění, zdali se někde v rámci oboru tlumočení vyučuje, jsem se obrátil na garanta programu, Dr. Krause, odpovědi se mi bohužel nedostalo.

5.3.6.2 Asijská studia se specializací vietnamský jazyk a kultura

KSP zmiňuje uplatnění absolventa na pozici překladatele¹¹⁹. Zmínky o výuce tlumočení jsem během průzkumu nenašel.

5.4 Katedra anglistiky a amerikanistiky (KAA)

KAA nabízí aktuálně tři jazykové programy na bakalářském stupni a tři na magisterském stupni. Obory na magisterském stupni přímo navazují na bakalářské.

5.4.1 Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad

Stránka v KSP již byla v době sepisování této sekce práce smazána a nahrazena programem *Angličtina pro tlumočení a překlad*. Z podstaty a názvu tohoto programu je však jasné, že se na výuku tlumočení soustředil. Jelikož jsem studentem tohoto oboru, budou v této sekci informace, které jsou nad rámec dat dostupných ze STAGu, zejména o praxích.

Studijní plán programu obsahuje blok A předmětů *Povinné předměty*. Ten obsahuje předměty KAA/INME1, 2 – *Teorie a metodika tlumočení 1, 2*. INME1 se dle popisu předmětu ve STAGu zaměřuje na seznámení studentů s teoretickými principy tlumočení, jeho procesy a specifiky tlumočnické profese. Dále předmět mj. probírá proces konsektivního tlumočení, tlumočnickou notaci a práci s metaforami, slovními hříčkami apod.¹²⁰ INME2 podle popisu představuje základní teoretické principy tlumočení, typy tlumočení a jak s jednotlivými typy pracovat (simultánní, konsektivní, tlumočení z listu, šušotáž atd.) Probírá také paměť a její

¹¹⁸ Katalog studijních programů: Vietnamská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50246&maior=5185>

¹¹⁹ Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací korejský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49293&maior=5192>

¹²⁰ *STAG – Teorie a metodika tlumočení 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INME1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

fungování při tlumočení, představuje typologii slovních projevů apod. Konkrétní témata jsou vypsána v sekci *Obsah*.¹²¹

Na předměty INME1 a 2 navazuje také zkouška KAA/INMZ – *Theory of Interpreting*, která vyžaduje uchopení teoretických znalostí těchto dvou předmětů a vypracování úkolů spojených s užíváním tlumočnických strategií. Jednotlivé tematické okruhy jsou vypsány v sekci *Požadavky na studenta*.¹²²

Tento blok také obsahuje dvě tlumočnické praxe KAA/PIN1, 2 – *Tlumočnická praxe 1, 2*. První praxe v sobě zahrnuje blokovou výuku, ve které se kromě dechových a paměťových cvičení hovoří také například o cenotvorbě a o pozici tlumočnické profese na českém trhu. Praktická část vyžaduje po studentovi odtlumočit alespoň 10 hodin v poměru 1:1 tlumočení:příprava. Zakázky na splnění praktické části jsou z většiny studentům katedrou nabízeny (kulturní akce, přednášky apod.), student si však může zakázky zajistit sám. V krajním případě, že se většímu počtu studentů nepodaří si praxi sehnat, lze praxi absolvovat skrze simulovanou konferenci na předem domluvené téma, kde si každý ze studentů připraví příspěvek (v ČJ nebo AJ) a zbytek spolužáků ho tlumočí do druhého jazyka. PIN2 neobsahuje blokovou výuku a kvóta pro splnění se navyšuje na 20 odtlumočených hodin, opět v poměru 1:1 tlumočení:příprava. Zakázky jsou studentům opět nabízeny katedrou.

V rámci bloku *modul tlumočnický* je šest praktických *tlumočnických seminářů*, KAA/IN01-5, IN6. Tyto semináře na sebe přímo navazují náročností vyučovaných technik a probíraných témat. První tlumočnický seminář, IN01, seznamuje studenty s komunitním tlumočením a technikami, které se u něj využívají (konsekutivní a dialogové tlumočení, tlumočení z listu). Studenti procvičují terminologii v oblasti komunitního tlumočení (sociální, správní, medicínská témata, tlumočení na policii) a učí se tvořit tlumočnické glosáře. Je také kladen důraz na kultivovanost slovního projevu a vystupování.¹²³ IN02 navazuje na techniky z předchozího semináře a zaměřuje se na oblast obchodní a kulturní, oblast cestovního ruchu

¹²¹ *STAG - Teorie a metodika tlumočení 2*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INME2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

¹²² *STAG – Theory of Interpreting*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INMZ&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹²³ *STAG - Tlumočnický seminář 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN01&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

a tlumočení neformálních situací. Pokračuje se také v zdokonalování tlumočení z listu. Důraz je kladen na bilaterální tlumočení čili tlumočení oběma směry během jedné zakázky.¹²⁴ IN03 pokračuje ve zdokonalování konsektivního tlumočení a tlumočnické notace, nejdříve na krátkých dialozích (5-7 minut) a později na delších nahrávkách (20 minut). Témata jsou populárně-naučně vědeckého a společenskovedního rázu.¹²⁵

IN04 slouží jako úvod do simultánního tlumočení. První polovina semináře je věnována didaktickým cvičením pro osvojení technik a dovedností pro simultánní tlumočení (shadowing, rozdělená pozornost, vizualizace, anticipace apod.), zatímco ve druhé polovině studenti procvičují na nahrávkách simultánní tlumočení do češtiny. Témata jsou opět populárně-naučného a společenskovedního rázu¹²⁶ IN05 se zaměřuje na konsektivní tlumočení (vyšší konsektivitu), tlumočení z listu a okrajově simultánní tlumočení z češtiny do angličtiny. Témata v semináři jsou populárně-naučného, vědeckého a společenskovedního rázu, konkrétně: rasismus a lidská práva; domácí násilí; drogy a represe; komunikace a sociální sítě., společnost a zákony, pedagogika, politická situace, umění a workshopy, sport.¹²⁷ Poslední tlumočnický seminář, IN6, se zaměřuje nadále na konsektivní a simultánní tlumočení do AJ i ČJ. Probíraná témata jsou z oblastí společenských věd, ekonomiky, umění, současné politiky, školství, zdraví a výživy a Evropské Unie.¹²⁸

Modul tlumočnický má minimální kreditový požadavek stanovený na 12 kreditů, student tak musí absolvovat 4 z 6 tlumočnických seminářů.

¹²⁴ *STAG - Tlumočnický seminář 2*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN02&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

¹²⁵ *STAG - Tlumočnický seminář 3*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN03&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹²⁶ *STAG - Tlumočnický seminář 4*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN04&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹²⁷ *STAG - Tlumočnický seminář 5*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN05&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹²⁸ *STAG - Tlumočnický seminář 6*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN06&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

5.4.2 Angličtina pro tlumočení a překlad

KSP zmiňuje schopnost absolventa tlumočit v různých prostředích (úřední či obchodní jednání), ovládat techniky tlumočení (konsekutivní, z listu, simultánní) a získá znalosti v oblasti teorie tlumočení i lingvistiky, které bude schopen aplikovat na konkrétní zakázky. Uplatnění může absolvent najít například jako tlumočnický v mezinárodních organizacích a firmách.¹²⁹

Jak již bylo zmíněno, tento program nahradil program *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad*. Velkou změnou byla kategorizace samotného programu, který byl dříve veden jako akademický, nyní se stal profesním. Tato změna se projevila například v „povinnosti“ jednotlivých předmětů. Filologické předměty byly vyřazeny, nebo omezeny ve prospěch specializované výuky překladu a tlumočení.

Změny proběhly také u tlumočnických seminářů. Kódy tlumočnických seminářů se změnily z IN01-IN06 na TS01-TS06 a přesunuly se do bloku *Povinné předměty*. Studenti jsou tak povinni splnit všech šest tlumočnických předmětů, oproti čtyřem z předchozí akreditace.

Některé tlumočnické semináře také obdržely konkrétnější popisky ve STAGu. TS01 přiřazuje v sekci *Obsah* ke každému týdnu semestru jedno téma.¹³⁰ Seminář TS05 má k tomu upravenou sekci *anotace*. Zde zmiňuje návaznost na seminář TS04, tlumočení složitějších projevů a soustřeďuje se na časté problémy u simultánního tlumočení (čísla, nerodilý přízvuk, či terminologickou nasycenost). Procvičuje se také simultánní tlumočení šepem a tlumočení z listu. Součástí je také rozvíjení konferenční frazeologie a terminologie.¹³¹ Stejná změna proběhla u TS06. Anotace zmiňuje procvičování osvojených strategií a dovedností zejména konsekutivního a částečně simultánního tlumočení do angličtiny. Zaměřuje se na vysokou

¹²⁹ Katalog studijních programů: Angličtina pro tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:

<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50209&maior=8043>

¹³⁰ *STAG – Tlumočnický seminář 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS01&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹³¹ *STAG – Tlumočnický seminář 5*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS05&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

konsektivitu, tlumočení z listu a přípravu na zakázku. Témata jsou společenskovedního a vědeckého rázu. Stejně jako u TS01 jsou konkrétní témata vypsána v sekci *Obsah*.¹³²

Praxím byly také přiřazeny nové kódy, z PIN1, 2 se staly TRA1, 2 a přibyla také TRA3. Tyto předměty jsou spolu s překladatelskými praxemi v bloku Všechny praxe mají ve STAGu totožné popisky. Paní Mgr. Trlifajová, garantka těchto programů, mi upřesnila, že jsou TRA1 a TRA2 defacto rozšířenou verzí PIN1 ze staré akreditace. TRA1 obsahuje blokovou výuku a workshopy na tlumočnická témata. Studenti také absolvují náslechy čili poslouchají tlumočnický výkon starších studentů při zakázce a píší jim při tom zpětnou vazbu. Zde se také seznamují s tlumočnickou technikou a kabinou. TRA2 obsahuje simulovanou konferenci a studenti už tlumočí v rámci skutečných zakázek. V TRA3 už studenti tlumočí jen na skutečných zakázkách.¹³³

5.4.3 Anglická filologie (Bc.)

KSP zmiňuje prohloubení znalostí v tlumočení.¹³⁴

Program obsahuje všechny již zmíněné tlumočnické předměty ze studijního plánu programu *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad*, mění se však jejich kategorizace do bloků a kreditové požadavky na jejich splnění.

Blok B předmětů *Rozšiřující modul překladatelsko-tlumočnický* obsahuje tlumočnické semináře IN01-IN6, předměty INME1 a 2 a zkoušku INMZ.

Co se praxí týče, studentům Anglické filologie je katedra ve studijním plánu nenabízí.

5.4.4 English Philology (Bc.)

KSP zmiňuje možnost navštěvovat volitelné tlumočnické kurzy. Absolventi se také mohou uplatnit jako tlumočníci.¹³⁵

¹³² STAG – *Tlumočnický seminář 6*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS06&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹³³ TRLIFAJOVÁ, Michaela *Re: Nesrovnalost v průzkumu* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 2. května 2024 14:55 Osobní komunikace.

¹³⁴ Katalog studijních programů: Anglická filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50205&maior=5117>

¹³⁵ Katalog studijních programů: English Philology *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50216&maior=6509>

Studijní plán obsahuje blok *Translation, interpreting and IT module*. Ten obsahuje již zmíněné předměty KAA/INME1, 2 a INMZ, které jsou řazeny do kategorie B předmětů.

5.4.5 Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad (Mgr.)¹³⁶

KSP zmiňuje získání základních znalostí v oblasti tlumočení, vysoký počet seminářů také umožní absolventovi vykonávat tlumočnickou profesi. Absolvent se také může uplatnit jako tlumočnický v mezinárodních firmách a organizacích.¹³⁷

Mezi povinnými předměty v bloku *Povinný základ* se nachází zkouška KAA/KPXX – *Komplexní zkouška*, kde si student vybírá z tlumočnické či překladatelské varianty zkoušky. Tlumočnická varianta zahrnuje tlumočení z listu 1-2NS z AJ do ČJ, konsekutivní tlumočení 20minutové nahrávky z ČJ do AJ a simultánní tlumočení 15minutové nahrávky z AJ do ČJ.¹³⁸

Po vzoru programu z bakalářského stupně obsahuje studijní plán teoretické předměty a praktické tlumočnické semináře. Ty se nachází v bloku *Rozšiřující modul překladatelsko-tlumočnický* a jsou vedeny jako B předměty.

Prvními předměty jsou KAA/INTE1, 2 – *Teorie tlumočení 1, 2*. INTE1 má dle popisu ve STAGu za cíl seznámit studenty s tématy teorie tlumočení 21. století v rozsahu magisterské státní zkoušky. Probíraná témata jsou specifikována v sekci *Obsah* a zahrnují například základní pojmy teorie tlumočení, tlumočení jako proces, modely tlumočení atd.¹³⁹ INTE2 má stejnou stránku ve STAGu jako INTE1. Dr. Klbal, garant těchto předmětů, mi v emailu na dotaz odpověděl, že se posledních pár let vypisuje pouze jeden seminář, INTE1. Seminář INTE2 byl vytvořen z blíže nespécifikovaných logistických důvodů, kdy si ho studenti zapisovali namísto INTE1. Obsah seminářů byl však vždy stejný a odpovídá tomu, který je u

¹³⁶ Program navazuje přímo na starou akreditaci *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad*.

¹³⁷ Katalog studijních programů: Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49296&maior=5126>

¹³⁸ *STAG – Komplexní zkouška*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=KPXX&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹³⁹ *STAG – Teorie tlumočení 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INTE1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

nich ve STAGu uveden.¹⁴⁰ Jako na bakalářském stupni je zde také souhrnná zkouška z těchto dvou předmětů, KAA/INTZ.

První tlumočnický seminář je KAA/IN07, v jehož rámci se procvičuje konsekutivní tlumočení do s důrazem na vysokou konsekutivu, simultánní tlumočení s textem, šušotáž a simultánní tlumočení s prezentací oběma směry. V sekci *Cíle předmětu* je napsáno, že se seminář soustřeďuje na konsekutivní tlumočení do češtiny, sekce *Obsah* však zmiňuje výuku tlumočení oběma směry. Studenti si také rozšiřují frazeologii, terminologii, upevňují si techniky notace u delších projevů a zlepšují svou rétoriku a mimojazykovou komunikaci.¹⁴¹ V IN08 studenti každý seminář tlumočí cca 60minutovou nahrávku (3x20 minut s přestávkami 10 minut). Téma nahrávky jim je sděleno týden předem, nedostanou však konkrétní nahrávku. Témata jsou z oblastí společenských věd, přírodních věd a komerční sféry. Důraz je kladen na přípravu tlumočnicka na zakázku a na zvládání náročných situací (nerodilý mluvčí, rušivé vlivy apod.)¹⁴² IN09 procvičuje simultánní a konsekutivní tlumočení oběma směry s důrazem na vysokou konsekutivu. Tématy jsou společenské vědy, životní prostředí, ekonomie, současná politická situace, právo a Evropská unie. Kurz má také přímou návaznost na některé státnicové otázky, které jsou vypsány v sekci *Obsah*.¹⁴³ INT10 se zaměřuje na simultánní tlumočení oběma směry, důraz je kladen na kulturní odlišnosti, různé dialekty a sociolekty. Probíraná témata jsou: současná politika, věda a technika, zemědělství, životní prostředí, historie a politická geografie.¹⁴⁴

¹⁴⁰ KLABAL, Ondřej. *Dotaz ohledně KAA/INTE1 a 2* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 5. května 2024 19:33 Osobní komunikace.

¹⁴¹ *STAG – Tlumočnický seminář 7*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN07&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁴² *STAG – Tlumočnický seminář 8*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN08&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁴³ *STAG – Tlumočnický seminář 9*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN09&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁴⁴ *STAG – Tlumočnický seminář 10*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INT10&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

Tento blok také obsahuje tlumočnickou praxi PIN3, která navyšuje kvótu z bakalářského stupně na 30 odtlumočených hodin.¹⁴⁵

5.4.6 Anglická filologie (Mgr.)

V KSP je zmíněno uplatnění pouze jako překladatel, tlumočnické předměty však program nabízí.¹⁴⁶

Studijní plán obsahuje blok *Modul překladatelsko-tlumočnický*, který obsahuje již zmíněné B předměty IN07-INT10, INTE1 a 2 a zkoušku INTZ.

V rámci bloku *povinný základ* studenti musí podstoupit zkoušku KAA/TRIN – *Translation/Interpreting Exam*, ve které musí prokázat znalosti buď ze zmíněných předmětů INTE1 a 2, nebo si mohou vybrat variantu překladatelskou, kde musí splnit předměty KAA/TERT1 a 2.¹⁴⁷

5.4.7 English Philology (Mgr.)

Stránka programu v KSP zmiňuje možnost studenta absolvovat volitelné tlumočnické předměty a uplatnění absolventa na pozici tlumočnicka.¹⁴⁸

Studijní plán je totožný s tím z programu *Anglická filologie (Mgr.)*, mění se však kreditové požadavky na splnění bloků.

Zkouška TRIN se nachází v bloku A předmětů *Compulsory courses*. Zbytek předmětů se nachází v bloku B předmětů *Translation and interpreting module*. Ten má minimální kreditový požadavek 8 kreditů, blok nabízí předměty za 73 kreditů.

¹⁴⁵ *STAG – Tlumočnická praxe 3*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=PIN3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁴⁶ Katalog studijních programů: Anglická filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49287&maior=5120>

¹⁴⁷ *STAG – Translation/Interpreting Exam*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TRIN&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁴⁸ Katalog studijních programů: English Philology *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49299&maior=6514>

5.5 Katedra bohemistiky (KBH)

Katedra bohemistiky nabízí pouze jeden jazykový program na bakalářském stupni, který splňuje kritéria tohoto průzkumu. Tento program nemá navazující program na magisterském stupni.

5.5.1 Czech for Foreigners

V KSP programu je zmíněno, že absolvent najde uplatnění jako komerční tlumočnick¹⁴⁹, v rámci studijního plánu jsem však žádnou zmínku o výuce tlumočení nenašel. Obrátil jsem se tedy na sekretariát. Paní Dr. Zemanová, sekretářka katedry, mi odpověděla, že po konzultaci s Dr. Hradilovou, garantkou programu, ji bylo sděleno, že se v rámci programu tlumočení nevyučuje a nikdy nevyučovalo.¹⁵⁰ Pro více informací jsem obrátil i na paní Dr. Hradilovou, která mi odpověděla, že uplatnění absolventa v tlumočení chápou v intencích mediace, tedy spíše jako příležitostného předávání informací. Tyto kompetence získávají v předmětech praktického jazykového zaměření.¹⁵¹

5.6 Katedra germanistiky (KGN)

KGN nabízí dva programy na bakalářském stupni, které mají navazující programy na stupni magisterském.

5.6.1 Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (Bc.)

V KSP programu je zmíněno, že hlavní cíl programu je připravit tlumočnický pro práci v soukromé i veřejné sféře, ale také v oblastech diplomacie, publicistiky nebo kulturních institucích.¹⁵²

Předměty A kategorie jsou v bloku *Povinný základ*. Prvním předmětem je přednáška KGN/1UTMT – *Einführung in die Theorie und Methodik des Dolmetschens (Úvod do teorie a metodiky tlumočení)*. Podle popisu předmětu ve STAGu předává studentům základní přehled

¹⁴⁹ Katalog studijních programů: Czech for Foreigners *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50210&maior=5681>

¹⁵⁰ ZEMANOVÁ, Zuzana. *Otázky ohledně výuky tlumočení na vaší katedře* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 16. listopadu 2023 8:36 Osobní komunikace.

¹⁵¹ HRADILOVÁ, Darina. *Tlumočení v rámci programu Czech for Foreigners* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 26. Ledna 2024 17:06 Osobní komunikace.

¹⁵² Katalog studijních programů: Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50231&maior=5247>

o dějinách a teorii tlumočení, o jeho typech, metodách a strategiích. Studenti se seznamují s etikou tlumočnické práce a s tlumočnickou notací. Jednotlivé tematické celky jsou vypsané v sekci *Obsah*.¹⁵³

Následují dva praktické tlumočnické semináře KGN/TNK1, NK2 – *Nácvik konsektivního tlumočení 1, 2*. První seminář seznamuje studenty se základy doprovodného a konsektivního tlumočení. Na teoretické informace navazují praktická a paměťová cvičení. První část semináře obsahuje kratší nahrávky, v druhé části je k tlumočení potřeba určitá terminologická příprava. Tematicky se zaměřuje na oblasti cestovního ruchu a obecné komunikace. Důraz se také klade na kultivované vystupování a hlasový projev.¹⁵⁴ Druhý seminář upevňuje předchozí vědomosti doprovodného a konsektivního tlumočení. Nahrávky a texty již vyžadují předchozí terminologickou přípravu. Tematicky se zaměřuje na oblast německo-českých vztahů a společenskovední témata.¹⁵⁵

V rámci B předmětů má studijní plán blok *modul překladatelství a tlumočnictví*. V něm se nachází předměty KGN/NK3A-D – *Nácvik konsektivního tlumočení 3* a KGN/NS1A-D – *Nácvik simultánního tlumočení 1*. NK3 má za cíl rozvíjet dovednosti doprovodného a konsektivního tlumočení, procvičuje se také vysoká konsektivita a tlumočení z listu. Na teoretické informace následně navazují praktická cvičení, procvičování tlumočnické notace, a paměťová cvičení. Seminář se také věnuje bilaterálnímu tlumočení a kultivovanosti tlumočnického výstupu. Podle popisu předmětu ve STAGu písmena A-D za kódem předmětu označují různé tematické oblasti, kterým se semináře věnují. Ty se liší každý semestr. Mezi tato témata mohou spadat například obchodní jednání, komunální politika, automobilový průmysl a obecně strojírenství, oblast průmyslu 4.0., přeshraniční spolupráce, neziskové organizace atd.

¹⁵³ STAG – *Einf. in die Theorie des Dolmetschens*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=1UTMT&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁵⁴ STAG – *Nácvik konsektivního tlumočení 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=TNK1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁵⁵ STAG – *Nácvik konsektivního tlumočení 2*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NK2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

Jinak jsou popisy předmětů ve STAGu pro všechny varianty NK3 stejné. To v rámci katedry platí obecně o všech předmětech, které tuto kombinaci kód-písmeno používají.¹⁵⁶

NS1A-D semináře se zaměřují na základy simultánního tlumočení. Na teoretické znalosti opět navazují praktická cvičení, která po čas trvání semestru nabírají na náročnosti. Popisy předmětů jsou pro všechny varianty stejné. Témata se opět každý semestr střídají.¹⁵⁷

Tento blok obsahuje také předmět KGN/PTP4 – *Překladatelská nebo tlumočnická praxe*. Paní Dr. Bačuvčíková, která je vedena jako garantka praxí mi upřesnila, že studenti získávají nabídky na splnění praxí buď skrze spolupráci s rakouským centrem (jedním z výzkumných pracovišť spadajících pod KGN), nebo skrze jiné akce o kterých katedra studenty informuje. Podle ní si ale většina studentů najde praxi vlastní, a to zejména z kapacitních důvodů nabízených pracovních pozic.¹⁵⁸

Další praxe se nachází v bloku *Povinně volitelné předměty (PZ) - modul Employability – povinná praxe*. KGN/PTP, PTP2 – *Překladatelská nebo tlumočnická praxe* jsou popisem předmětu ve STAGu totožné s již zmíněným KGN/PTP4. V tomto případě je však splnění jednoho z těchto předmětů povinné, blok má totiž minimální kreditový limit 4 kredity a nabízí pouze tyto dva předměty.

5.6.2 Německá filologie (Bc.)

V KSP je zmíněno uplatnění absolventa jako tlumočnicka, v rámci výuky jsem však žádné zmínky o výuce tlumočení nenašel.¹⁵⁹ Studijní plán obsahuje blok 4. *Povinně volitelné předměty – modul překladatelství a tlumočnictví*, ten však obsahuje pouze překladatelské semináře. S dotazem, zdali se tlumočení v rámci programu vyučuje jsem se obrátil na garantku programu, Dr. Mácovou. Odpověděla mi, že se na obou stupních studia vyučují programy, které jsou na tlumočení a překlad specializované a v programu *Německá filologie* se vyučuje pouze tlumočení

¹⁵⁶ STAG – *Nácvik konsekutivního tlumočení 3*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NK3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁵⁷ STAG – *Nácvik simultánního tlumočení 1*, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NS1A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁵⁸ BAČUVČÍKOVÁ, Petra. *Dotaz ohledně praxí na germanistice* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 13. května 2024 21:35 Osobní komunikace.

¹⁵⁹ Katalog studijních programů: Německá filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50229&maior=7749>

z listu, a to buď pod kódy překladatelských seminářů nebo pod kódy s názvem *překladatelský seminář/cvičení, překladatelsko-tlumočnická cvič.* (vyučovány na magisterském stupni) apod.¹⁶⁰

5.6.3 Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (Mgr.)

V KSP je zmíněna schopnost absolventa tlumočit texty všech funkčních stylů.¹⁶¹

Mezi A předměty patří přednášky KGN/DPR1, 2 - *Geschichte und Theorie des Übersetzens und des Dolmetschens (Historie a teorie překladu a tlumočení) 1, 2* a zkouška KGN/ZKD – *Komplexe Prüfung – Dolmetschen (Komplexní zkouška – tlumočení)* a nachází se v bloku Povinný základ. Popis předmětu DPR1 ve STAGU zmiňuje, že je předmět určen nejen studentům tlumočnicko-překladatelské specializace, ale také studentům filologie. Má také podrobně vypsána jednotlivá témata v sekci *Obsah*. První přednáška se zabývá výhradně překladu.¹⁶² DPR2 podle popisu navazuje na přednášku *Einführung in die Theorie des Übersetzens (Úvod do teorie překladu)* z bakalářského stupně a zaměřuje se na historický vývoj překladatelské a tlumočnické činnosti.¹⁶³ Obsahem zkoušky KGN/ZKD je tlumočení 1-2 normostran z listu a simultánní tlumočení 10minutové nahrávky z NJ do ČJ a konsektivní tlumočení 15 minut dlouhé nahrávky z ČJ do NJ.¹⁶⁴

V rámci B předmětů nabízí program dva moduly, které obsahují tlumočnické semináře: *Další povinně volitelné předměty – modul překladatelství a tlumočnictví* a *Povinně volitelné předměty (PZ) – modul překladatelství a tlumočnictví*.

První modul nabízí předměty KGN/FD1A; KF3A-D – *Fachdolmetschen konsekutiv IA; 3 (Odborné konsekutivní tlumočení)*. Tyto semináře si dávají za cíl prohloubit kompetence

¹⁶⁰ MÁCOVÁ, Anna. *Informace ohledně tlumočnických seminářů* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 16. listopadu 2023 16:47 Osobní komunikace.

¹⁶¹ Katalog studijních programů: Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49316&maior=6124>

¹⁶² STAG – Gesch. Des Übersetzens u. Dolmetschens 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=DPR1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁶³ STAG – Gesch. Des Übersetzens u. Dolmetschens 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=DPR2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁶⁴ STAG – Komplexe Prüfung - Dolmetschen, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=ZKD&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

v konsekutivním tlumočení. Procvičuje se vysoká konsekutiva a také tlumočení z listu. V seminářích se procvičuje ústní projev, kultivované vystupování a jsou užívány tlumočnické techniky a paměťová cvičení. Tematicky se semináře věnují především textům z oblasti dějin, kultury a humanitních věd, z oblasti obchodních jednání, komunální politiky, automotive a obecně strojírenství, z oblasti průmyslu 4.0., přeshraniční spolupráce, neziskových organizací atd. Semináře KF3A-D také zmiňují procvičování tlumočnické notace a situace, kdy student tlumočí oběma směry (čili do němčiny i češtiny).¹⁶⁵ Jako na bakalářském stupni určují písmena za kódem předmětů jednotlivé tematické oblasti. Texty v seminářích také vyžadují předchozí terminologickou rešerši a přípravu.¹⁶⁶ KGN/KF3A-D mají ve STAGu stejné popisy jako předměty KGN/NK3A-D z bakalářského stupně studia.

Simultánní tlumočení se vyučuje v rámci předmětů KGN/SD3A-F – *Simultandolmetschen 3 (Simultánní tlumočení)*. Tyto semináře mají za cíl upevnit již získané dovednosti v oblasti simultánního tlumočení. Tematicky se semináře věnují textům z různých oblastí, přičemž se může jednat o oblast dějin, kultury, vědy, techniky, průmyslu, hospodářství, práva. Opět se také klade důraz na kultivovaný výstup a hlasový projev.¹⁶⁷

Dalšími předměty jsou KGN/PRC04-10 - *Překladatelská a tlumočnická cvičení*. Popisky ve STAGu u těchto předmětů jsou, až na jednu výjimku, totožné a zmiňují převážně překlad. Na email o upřesnění obsahu předmětů už jsem bohužel od paní Dr. Bačuvčíkové odpověď nedostal. Tou výjimkou je seminář PRC07, který se zaměřuje na komunitní tlumočení. V semináři se procvičují konsekutivní tlumočení, šušotáž a tlumočení z listu na tématech, se kterými se komunitní tlumočníci nejčastěji setkávají (právní dokumentace, tlumočení na úřadech, ve zdravotnických a vzdělávacích zařízeních). Popis také zmiňuje, že studenti stráví

¹⁶⁵ STAG – Fachdolmetschen konsekutiv 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=FD3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁶⁶ STAG – Fachdolmetschen konsekutiv 1A, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=FD1A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁶⁷ STAG – Simultandolmetschen 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=SD3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

část kurzu mimo univerzitu, konkrétně návštěvami jednotlivých institucí, kde komunitní tlumočení probíhá.¹⁶⁸

Dalším předmětem v tomto bloku je KGN/MTV – *Metody tlumočnického výzkumu*, který seznamuje studenty s výzkumnými metodami, řeší a zaměřuje se na práci na výzkumném projektu. Podle STAGu je kurz vhodný pro psaní bakalářské či magisterské práce na tlumočnické téma.¹⁶⁹

Blok také nabízí již zmíněné praxe KGN/PTP4.

Druhý překladatelsko-tlumočnický zaměřený blok obsahuje předměty zaměřené na konsektivní a simultánní tlumočení. Tyto předměty mají stejné názvy jako v bloku prvním (*Fachdolmetschen konsektiv* a *Simultandolmetschen*), téměř všechny i stejné popisky, liší se pouze kódy předmětů a očíslování. Tento blok tedy obsahuje předměty KGN/FD1; FD2A-D – *Fachdolmetschen konsektiv 1, 2* a KGN/SD1; SD2A-F – *Simultandolmetschen 1, 2*. Jedinou změnou v popisech je seminář SD1, který zmiňuje tematické zaměření na oblast kulturních reálií a česko-německých vztahů.¹⁷⁰

Povinná praxe KGN/PTP3 – *Překladatelská nebo tlumočnická praxe* se nachází v bloku *Povinně volitelné předměty (PZ) - modul Employability – povinná praxe*, kde je jediným předmětem v tomto bloku. Popisem je totožná již zmíněným praxím KGN/PTP1, 2, 4.

5.6.4 Německá filologie (Mgr.)

Stránka programu v KSP zmiňuje prohloubení tlumočnických kompetencí a uplatnění jako tlumočnicka v hospodářské či umělecké sféře.¹⁷¹

Program nabízí semináře a přednášky z translátologicky zaměřeného programu, mění se však jejich řazení do bloků. Blok *Další povinně volitelné předměty – rozšiřující nabídka*

¹⁶⁸ STAG – Překladatelská a tlumočnická cvičení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=PRC07&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁶⁹ STAG – Metody tlumočnického výzkumu, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=MTV&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁷⁰ STAG – Simultandolmetschen 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=SD1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁷¹ Katalog studijních programů: Německá filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49313&maior=5133>

obsahuje již zmíněné přednášky KGN/1UTMT¹⁷², KGN/DPR1, 2 a semináře KGN/PRC04-10¹⁷³. Blok nemá stanovený minimální počet kreditů pro splnění.

5.7 Katedra nederlandistiky (NIZ)

Katedra nederlandistiky má jeden program na bakalářském a jeden na navazujícím magisterském stupni.

5.7.1 Praktická nizozemská filologie

Stránka programu v KSP zmiňuje důraz na teoretické a praktické znalosti nizozemského jazyka včetně překladu a tlumočení a obeznámení studenta se základy translatologie a tlumočnické praxe.¹⁷⁴

V rámci povinných předmětů se v bloku *Povinné předměty – teoretický základ* nachází předměty NIZ/2UTR1, 2 – *Úvod do translatologie 1, 2*. Ty si dávají za úkol zprostředkovat studentům orientaci v tematických okruzích teorie a metodiky překladu a tlumočení, jejichž znalost mohou poté uplatnit v praktických seminářích.¹⁷⁵ 2UTR2 také v popisu přidává, že se tyto poznatky aplikují na praktickém nácviku překladů z různých žánrů.¹⁷⁶

B předměty se nachází v bloku *Povinně volitelné předměty (B)*. Prvními předměty jsou NIZ/2TLC1, 2 – *Tlumočení česko-nizozemské 1, 2*. V 2TLC1 studenti nacvičují konsekutivní tlumočení českých nahrávek do nizozemštiny. Zaměřuje se na paměťová cvičení, syntaktické rozdíly mezi jazyky, notaci a řešení tlumočnických problémů. Klade se také důraz na pohotovost a plynulost projevu. V semináři se také ke konci semestru probírá simultánní tlumočení.¹⁷⁷ V 2TLC2 procvičují studenti práci s odbornými mluvenými texty, rozšiřují si

¹⁷² Viz. sekce 5.6.1 o programu *Německá filologie se zaměřením na překlad a tlumočení* (Bc.).

¹⁷³ Viz. sekce 5.6.3 o programu *Německá filologie se zaměřením na překlad a tlumočení* (Mgr.).

¹⁷⁴ Katalog studijních programů: Praktická nizozemská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50230&maior=5170>

¹⁷⁵ STAG – Úvod do translatologie 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2UTR1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

¹⁷⁶ STAG – Úvod do translatologie 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2UTR2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁷⁷ STAG – Tlumočení česko-nizozemské 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLC1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

terminologickou základnu a probírají notaci a tlumočnické strategie. V teoretické části se studenti seznámí se specifiky simultánního tlumočení, konferenčního tlumočení a soudního tlumočení. Dále si prakticky prohlubují znalosti konsekutivního a simultánního tlumočení.¹⁷⁸ Dalšími předměty jsou NIZ/2TLN1, 2 – *Tlumočení nizozemsko-české 1, 2*. Seminář 2TLN1 má velmi podobný popis předmětu jako 2TLC2, sekce *Obsah* je totožná.¹⁷⁹ 2TLN2 má podobný popis předmětu jako 2TLC1, sekce *Obsah* je opět totožná. Oproti 2TLC1 je však tento předmět zakončen tlumočnickou zkouškou, kde student dokazuje své tlumočnické schopnosti.¹⁸⁰ Všechny 4 tyto předměty jsou kvůli požadavkům praxe povinné, a to navzdory svému statusu jakožto B předměty. Paní Dr. Knap-Dlouhá mi upřesnila, že katedra však přímo studentům tlumočnické praxe nezajišťuje a ani ji po studentech nevyžaduje. Praktické zkušenosti nabírají zejména na různých akcích, které katedra spolupořádá. Zmínila např. mezinárodní konferenci nederlandistů, kde studenti tlumočili na radnici nebo zprostředkovali prohlídku města.¹⁸¹

Dalším předmětem je NIZ/PACI4 – *Terminologie komunitního tlumočení*, který se dělí na dvě části. V první části se studenti učí, jak studovat terminologii v různých situačních kontextech, jak používat korpusy a jak pomocí těchto nástrojů vytvářet glosáře, tematické slovníky apod. Druhá část je zaměřená spíše na překlad a používání CAT nástrojů.¹⁸²

Co se praxí týče, nabízí tento blok také předmět NIZ/2KOTL – *Komunitní tlumočení – letní škola*. Tato praxe se však podle popisu ve STAGu konala pouze v září 2020. Tomu by odpovídala i obsazenost ve STAGu, kdy po akademickém roce 2020/2021 nebyl na předmět přihlášen ani jeden student. Praxe probíhala na Vrije Universiteit v Bruselu a byla určena studentům, kteří úspěšně absolvovali předměty NIZ/PACI 1-4.

¹⁷⁸ STAG – Tlumočení česko-nizozemské 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLC2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁷⁹ STAG – Tlumočení nizozemsko-české 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLN1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

¹⁸⁰ STAG – Tlumočení nizozemsko-české 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLN2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁸¹ KNAP-DLOUHÁ, Pavlína *Tlumočení na nederlandistice* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 19. Června 2024 10:37 Osobní komunikace.

¹⁸² STAG – Terminologie komunitního tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI4&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

Katedra nederlandistiky je jedinou zkoumanou katedrou, která nabízí v rámci C předmětů jiné předměty než FIF/EIZB – *Elektronické informační zdroje* a FIF/XXX – *Výběr z nabídky UP dle určeného kreditového limitu*. Tyto dva předměty jsou nabízeny v rámci C předmětů napříč všemi katedrami FF UPOL, přičemž FIF/XXX je pouze zástupná položka pro předměty mimo studijní plán – studenti se na ni přímo nezapisují.

NIZ/PACI2 – *Praxeologie komunitního tlumočení* je prvním z těchto C předmětů. Seminář poskytuje přehled praktických záležitostí souvisejících s výkonem profese komunitního tlumočnicka, seznamuje studenty s terminologií týkající se komunitního tlumočení, s požadavky na komunitního tlumočnicka a také představuje organizace, které s touto oblastí souvisí. Pozornost je věnována tlumočení v Belgii, Nizozemsku a Střední Evropě a etickému kodexu tlumočnicků.¹⁸³ Druhým tlumočnickým C předmětem je NIZ/PACI3 – *Komunitní tlumočení*. Ten poskytuje studentům přehled relevantních procesních úkonů, které jsou pro provedení komunitního tlumočení nezbytné a vysvětluje úskalí komunikace státních orgánů s občanem, který nehovoří jazykem dané země. Zaměřuje se také na různé druhy tlumočení a na tlumočnickou notaci. Příklady jsou z prostředí, se kterými se komunitní tlumočníci nejčastěji setkají (školství, zdravotnictví a sociální služby).¹⁸⁴

5.7.2 Nizozemská filologie

Stránka KSP programu zmiňuje schopnost absolventa překládat texty podnikatelského a odborného charakteru a možnost uplatnit se jako freelance překladatel, či překladatel ve firmě.¹⁸⁵ I přes to program nabízí množství tlumočnické výuky.

Mezi A předměty se v bloku *Povinné předměty – Profilující základ* nachází předměty NIZ/3TC1, 2 – *Tlumočnická cvičení 1, 2*. Oba semináře mají téměř stejný popis jak předmět 2TLC2 z bakalářského stupně. Paní Dr. Knap-Dlouhá mi upřesnila, že tyto dva předměty na sebe přímo navazují.

¹⁸³ STAG – Praxeologie komunitního tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁸⁴ STAG – Komunitní tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

¹⁸⁵ Katalog studijních programů: Nizozemská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49315&maior=5224>

V bloku *Povinně volitelné* se nachází B předměty, a to konkrétně NIZ/3PAC3 – *Komunitní tlumočení*. Ten je popisem předmětu totožný s předmětem NIZ/PACI3 z bakalářského stupně. Dalším předmětem je zkouška NIZ/3KOT – *Komunitní tlumočení*, ta má ve STAGu prázdný popis předmětu a neměla podle dat ze STAGu ani jednoho přihlášeného studenta. Následují předměty NIZ/3TS1-3 – *Nácvik tlumočnických strategií*, které mají všechny totožné popisy předmětu, které jsou stejné jako 2TLC2 z bakalářského stupně. Posledním tlumočnickým předmětem v tomto bloku je NIZ/3PAC4 – *Terminologie komunitního tlumočení*, ten má popis předmětu totožný s NIZ/PACI4 z bakalářského stupně.

Praxe je zde stejná jako na bakalářském stupni, a to NIZ/3KOTL – *Komunitní tlumočení – letní škola*, který se však vyučoval pouze v září roku 2020.

Obdobně zde také najdeme tlumočnický předmět v rámci C předmětů, konkrétně NIZ/3PAC2 – *Praxeologie komunitního tlumočení*, který sdílí popis předmětu s NIZ/PACI2.

6 Diskuze

V této části stručně shrnu výsledky mého průzkumu a porovnáám možnosti výuky na jednotlivých katedrách.

Má hypotéza vycházela z popisu uplatnění studentů po absolvování jednotlivých programů a předpokládané výuce na něj navázané. Tuto hypotézu se nepodařilo potvrdit. Průzkum ukázal, že je několik programů, které v anotaci zmiňují uplatnění na pozici tlumočnicka, tlumočnickou výuku však nenabízejí. Vysvětlení této skutečnosti se napříč katedrami/sekcemi liší.

V některých případech existuje společně s filologicky zaměřeným programem také program orientovaný na translatoologii, na který se v případě studentova zájmu o tlumočení aktéři odkazují. Například na polské sekci katedry slavistiky (KS) tato situace nastala u programu *Polská filologie (Mgr.)*. Zde se předpokládá, že studenti získají tlumočnické kompetence již z bakalářského stupně, případně si mohou tyto předměty zapsat na navazujícím studiu jako C předměty. Nicméně pro vážné zájemce o tlumočnickou výuku zde existuje sesterský program *Polská filologie se specializací na překlad (Mgr.)*. Na ruské sekci katedry nastala obdobná situace u programu *Ruská filologie (Mgr.)*. Zde garant nastínil, že tento program žádnou výuku tlumočení neposkytuje, a že se na výuku tlumočení zaměřuje sesterský program *Ruština pro překladatele*. Na francouzské sekci katedry romanistiky (KR) se vyskytla stejná situace u programu *Francouzská filologie (Mgr.)*. Zde nabízí čtyři semestry tlumočnické výuky sesterský program, *Francouzština se zaměřením na tlumočení a překlad* a filologové si předměty někdy zapisují jako C předměty.

Na italské sekci KS mi bylo v kontextu programu *Italština a italská kultura* sděleno, že se tlumočnické kompetence předpokládají v rámci komplexní jazykové přípravy, kterou katedra studentům poskytuje. Podobné vysvětlení mi dala i katedra bohemistiky (KBH) u programu *Czech for Foreigners*, kdy získávají absolventi tlumočnické kompetence v rámci praktických jazykových předmětů.

Vedlejším efektem výzkumu byl taktéž fakt, že se někteří aktéři po poukázání na nejasnosti v popisech předmětů/programů ve STAGu/KSP nabídli popisy zrevidovat a do budoucna tyto informace pro studenty upřesnit. Chci však upozornit, že toto nebyl můj záměr ani cíl. Tyto nejasnosti jsem se pouze snažil objasnit skrze relevantní zdroje z kateder, jelikož se to vztahovalo k mému výzkumnému záměru.

V některých případech (např. *Čínská filologie*) jsem bohužel vyjádření neobdržel, a tudíž jsem nebyl schopen situaci ohledně programu/možnostech výuky detailněji popsat.

6.1 Jaké možnosti tlumočnické výuky jazykové katedry nabízí?

Při průzkumu jsem zjistil, že až na katedru bohemistiky (KBH) poskytuje každá jazyková katedra UPOL jistou formu tlumočnické výuky. Výuka napříč katedrami pokrývá celou řadu témat, někdy je však kladen důraz na specifický druh tlumočení, nebo tematické zaměření.

Pokud jde o tematické zaměření, katedry nederlandistiky (NIZ) a KAA mají předměty zaměřené na specifika komunitního tlumočení – KAA do roku 2022 vyučovala program *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad*. Stejné zaměření je i na korejské a japonské sekci ASJ. KS se zaměřuje na rozvíjení doprovodného tlumočení, a to napříč všemi sekcemi. Na polské sekci mi však bylo sděleno, že se doprovodným tlumočením myslí tlumočení konsekutivní, zatímco na ruské a ukrajinské sekci se bere doprovodné tlumočení jako kombinace konsekutivního a simultánního + doprovod a asistence klientovi. Na polonistice také najdeme předmět zaměřený na soudní tlumočení/překlad. Katedra germanistiky (KGR) se zaměřuje v seminářích na oblast obchodu a průmyslu. ASJ na druhou stranu vyučuje spíše teoretické základy a kulturně specifické prvky asijských zemí.

Katedry také někdy nabízejí předměty, které se nezaměřují přímo na tlumočení, ale mohou tlumočnickovi dodat kompetence, zejména v oblasti práva/soudního tlumočení. Zmíním například katedru romanistiky (KR), kde se v rámci francouzské i španělské sekce vyučují předměty, které se zaměřují na soudní/právní překlad a rozdíly mezi právními systémy České republiky a daných zemí. Právní angličtina se vyskytuje také na KAA, a to společně s kurzem Business English, čili angličtiny v oblasti ekonomie.

Jedním ze zajímavých jevů je provázanost předmětů mezi jednotlivými sekcemi kateder. Příkladem je *Teorie a metodika překladu* (KSR/7TMPB), která se vyučuje na ruské sekci KS, ve studijním plánu ji má však i program *Ukrajinská filologie*, nebo *Teorie překladu* (KSO, KSR/7TMPN), která se vyskytuje jak na ruské, tak i na polské sekci. Dalším příkladem je KR, kde obor *Francouzština se specializací na tlumočení a překlad* nabízí A předmět KRS/TMT, který je vyučován na španělské sekci. Předměty tak navštěvují studenti z několika různých oborů a sekcí. Rozsáhlejším příkladem je katedra asijských studií (ASJ), kde se předměty prolínají nejen mezi sekcemi, ale i mezi katedrami. Studenti ASJ totiž mají ve studijních

plánech jak překladatelské, tak i tlumočnické předměty z katedry anglistiky a amerikanistiky (KAA).

Je pochopitelné, že u translátologicky zaměřených programů se po studentech vyžaduje alespoň část tlumočnické výuky podstoupit. V tomto případě je zajímavá například ruská sekce KS, kde se v rámci programu *Ruská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi* tlumočnické praktické semináře řadí do kategorie B a nejsou pro studenty povinné. *Ruská filologie* zato vyučuje předmět KSR/7TMTB jako B předmět, studenti ho však splnit musí. To je zajímavé hlavně z důvodu, že filologický program nezmiňuje v KSP uplatnění v tlumočnické praxi. Program *Španělská filologie se specializací na tlumočení a překlad* vyžaduje po studentech splnění všech praktických tlumočnických seminářů, stejně jako *Angličtina pro tlumočení a překlad* na KAA.

6.2 Nabízejí katedry tlumočnické praxe? Pokud ano, nabízí katedra studentům možnosti jejich plnění?

Ze sedmi zkoumaných kateder nabízí tlumočnické praxe pět z nich. Všechny katedry nabízejí studentům po čas praxí možnosti plnění. Ty jsou však kapacitně často omezeny, proto bylo několikrát zmíněno, že studenti již přicházejí s vlastními nabídkami. KS nabízí praxe na všech třech sekcích, kdy studenti navíc získávají nabídky pro plnění od katedry samotné (na polské sekci jsem nedostal odpověď). Kromě katedry ukrajinštiny se praxe vyskytují v obou stupních studia. KR nabízí praxe pouze na francouzské sekci v rámci magisterského studia, také společně s nabídkami. Na ASJ tlumočnické praxe nabízí pouze magisterský program *Asijská studia se specializací čínský jazyk a kultura*. KAA nabízí na bakalářském stupni zprvu praxe v kombinaci s blokovou výukou a následně, a následně studenti tlumočí na skutečných zakázkách. Na stupni magisterském už tlumočí pouze na skutečných zakázkách, katedra jim však zasílá nabídky plnění. Na KGN jsou také praxe přítomny na obou stupních studia a katedra studentům nabídky zasílá. Na NIZ praxe nejsou vedeny jako předmět, pokud však mají studenti zájem, jsou jim někdy možnosti tlumočení poskytovány v rámci různých akcí.

6.3 Liší se metodologie výuky mezi jednotlivými katedrami?

Jak jsem již zmínil v teoretické části, tlumočnická výuka se v České republice objevuje častěji na magisterském stupni. Na UPOL se na rozdíl od CUNI vyučuje simultánní tlumočení v kombinaci s konsekutivním napříč téměř všemi bakalářskými programy, které tlumočnické semináře nabízejí. Jedinou výjimkou jsou programy na katedře asijských studií, kde se simultánní tlumočení nevyučuje vůbec.

Tlumočnická výuka na vyšším stupni studia také ne vždy navazuje přímo na znalosti získané ze stupně nižšího. Například na polské sekci KS mi bylo sděleno, že se u studentů předpokládá znalost tlumočení již z bakalářského stupně, na navazujícím stupni však předměty *Tlumočnické praktikum 1-3* začínají opět úvodem profese v TP1 až po simultánní tlumočení v TP3, čili stejně jako na bakalářském studiu. Oproti tomu na KAA předměty na navazujícím stupni (IN07-10) čerpají ze znalostí získaných na stupni bakalářském (IN01-06/TR01-6). Stejná situace je i na katedře germanistiky (KGR), kde přednášky i praktické semináře na magisterském stupni obohacují znalosti získané na stupni bakalářském.

6.4 Docházelo při změně akreditace ke změnám v kategorizaci/výuce tlumočnických seminářů/praxí?

V rámci ASJ nastaly u programu *Korejština pro hosp. praxi* změny v kategorizaci a povinnosti tlumočnických seminářů. Akreditace z roku 2022 přidala oproti akreditaci z roku 2018 tlumočnicko-překladatelský blok, který je nyní povinný. Touto změnou se staly povinnými i předměty ASK/TC1, 2, které byly ve staré akreditaci zařazeny v programu s množstvím jiných předmětů a nebylo jejich splnění nutné. Na KR v rámci španělské sekce proběhly změny s vytvořením translatologicky zaměřené specializace na magisterském stupni. Akreditace programu *Španělská filologie (Bc.)* z roku 2021 odebrala jeden tlumočnický předmět původně přítomen na akreditaci z roku 2019. Paní Dr. Riebová mi také telefonicky sdělila, že tlumočnické předměty bývaly v rámci filologie povinné, pro náročnost však byly později přesunuty do sekce povinně volitelných předmětů. Změny proběhly také u již zmíněného specializovaného programu. Akreditace z roku 2021 kromě změny kódů praktických seminářů také přesunula předmět KSR/TMT do jiného bloku, zůstal však stále povinným čili šlo o změnu čistě logistickou. Na KAA proběhly změny zejména v kategorizaci a povinnosti splnění jednotlivých předmětů/praxí. Stará akreditace *Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad* vyžadovala splnit alespoň 4 z 6 nabízených praktických tlumočnických seminářů. S příchodem nového programu *Angličtina pro tlumočení a překlad* musí studenti splnit všechny. Přidává se také nová praxe a probíhá restrukturalizace obsahu praxí.

7 Závěr

Cílem mé práce bylo zmapovat a následně porovnat možnosti tlumočnické výuky napříč jazykovými katedrami Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Data o výuce byla získávána z veřejných zdrojů jako informační systém STAG, katalog studijních programů UPOL, webových stránek kateder a skrze e-mailovou a telefonickou komunikaci s vyučujícími, garanty a sekretariáty jednotlivých kateder. Tyto data jsem následně seřídil podle kateder a programů, a následně mezi sebou porovnal podle několika kritérií.

V katalogu studijních programů obsahuje každá stránka programu potenciální uplatnění absolventa. Pokud tato stránka zmiňovala uplatnění v tlumočení, mohl jsem usoudit, že obsahuje tlumočnické předměty. Průzkum však ukázal, že tomu není vždy tak a důvody se často lišily. V některých případech byla tato skutečnost podmíněna faktem, že katedra nabízí paralelně s vyučovaným oborem (filologickým) ještě jeden, který se specializuje na translatologickou výuku. Druhým odůvodněním bylo, že studenti získají základní tlumočnické kompetence jazykovou přípravou v praktických seminářích.

Tlumočnická výuka se nachází na šesti ze sedmi zkoumaných kateder, a to jak v rámci translatologických a profesních, tak i filologických programů. Výuka se zabývá různými aspekty, od základních tlumočnických kompetencí (procvičování paměti, aktivní poslech apod.) až po výuku simultánního tlumočení. Některé katedry obsahují tematicky zaměřené předměty, jmenovitě na právní/soudní tlumočení a překlad, poté na komunitní či doprovodné tlumočení. Metodologicky nastávají změny v návaznosti předmětů mezi stupni studia (např. polská sekce katedry slavistiky), oproti CUNI však na UPOL obsahují bakalářské programy téměř vždy i výuku simultánního tlumočení, zatímco CUNI se na tuto výuku soustřeďuje až na magisterském stupni. Většina kateder také nabízí tlumočnické praxe, kdy motivuje studenty k praktickému využití vyučovaných znalostí a nabízí jim možnosti plnění praxe spolupracemi se zahraničními firmami, či pomocí na kulturních akcích ve spolupráci se zahraničními klienty. Kvůli neustálému vývoji výuky na katedrách dochází také ke změnám v rámci akreditací programů. Změny se projevují například s novými translatologicky zaměřenými programy, kam se přesouvají předměty dříve vyučované na filologickém programu (např. španělská sekce katedry romanistiky). Dalším příkladem jsou změny kódu předmětů a jejich kategorizace v blocích, které jsou spíše z technických a interních důvodů kateder (např. katedra asijských studií). Některé programy však procházejí většími restrukturalizacemi výuky ve prospěch tlumočení a překladu (např. nástup programu *Angličtina pro tlumočení a překlad* na katedře anglistiky a amerikanistiky).

Jak již bylo zmíněno v metodologické části práce, na FF UPOL se vyskytovaly programy a akreditace programů, které tato práce nezohledňuje. Ačkoliv je existence těchto programů zaznamenána ve STAGu, nemusí být při zpětném dohledávání informací k jednotlivým programům informační systém spolehlivý. Některým programům ve STAGu naprosto chybí studijní plány, anebo jsou nesmyslně kategorizovány (*Anglická filologie* je řazena pod souhrnný program *Chemie*). Z těchto důvodů by byl složitější sběr dat, při kterém by už nešel veřejně dostupný zdroj jako STAG použít. Komunikace s aktéry by také byla komplikovanější, a to proto, že spousta z nich již na katedrách nepůsobí. Studijní plány by se však daly potenciálně vyžádat z archívů kateder samotných a provést historickou analýzu vývoje výuky napříč akreditacemi. Translatologie se také zabývá nejen tlumočením, ale i písemným překladem. Poznatky by tak šly rozvinout i na tuto oblast.

Akademické programy se v průběhu let značně upravují. Jak již bylo zmíněno, vyučující odcházejí a přicházejí, a to vede ke změnám v předmětech a výuce jako takové. K tomu se vztahují i limity tohoto výzkumu. Kvůli vývoji a změnám ve výuce mohou být popisy předmětů ve STAGu nebo abstrakty programů v KSP neaktuální, či oproti skutečné situaci nepřesné. Ve snaze o pochopení a následné porovnání těchto skutečností jsem se pokoušel informace získat od relevantních zdrojů z kateder, ne vždy však úspěšně. V určitých případech se mi nepodařilo získat odpověď žádnou. Z tohoto pohledu tak není průzkum kompletní. Informace obsažené ve STAGu jsou také jen povrchové a nepopisují plnohodnotný rozsah výuky. Pro detailnější průzkum by bylo vhodnější vést s vyučujícími, potažmo studenty, na tato témata komplexní a strukturované rozhovory. To však, převážně z důvodu časového náročnosti, nebylo možné.

8 Resumé

The aim of this thesis was to map whether and what the language departments of the Faculty of Arts at Palacky University (FF UPOL) offer in the ways of teaching interpreting and to cross-compare these data based on a set of criteria. Data on the individual subjects and language programs were gathered from public sources such as the UPOL information system (STAG), the UPOL study program catalogue (KSP), the language department websites, and through email and phone conversations with lecturers, subject guarantors, and department secretaries. These data were then categorized by department and program and subsequently cross-compared according to various criteria.

The primary objective was to find out whether language programs offer interpreting seminars or practical training in interpreting, and to identify specific topics covered in these subjects. Given that interpreting requires both theoretical knowledge and practical training, the study also investigated whether the departments provide interpreting internships focused on practical work experience and whether they offer students job opportunities to complete these internships. In the context of Czech universities, only UPOL and Charles University (CUNI) offer spoken language interpreting programs at the bachelor's level. The methodology at CUNI differs in that the program teaches only consecutive interpreting at the bachelor's level, while simultaneous interpreting is introduced at the master's level. Thus, a criterion for this study was whether similar methodological differences exist between language departments at UPOL. Academic programs constantly change which modifies accreditations. For example, alterations in subject descriptions and compulsory/optional status of subjects. The final research question examines whether these changes have impacted interpreting subjects across programs.

The theoretical section of this thesis provides a brief history of interpreting studies, introduces foundational theories in the field, and outlines academic programs on interpreting in the Czech Republic. It also describes the methodology of teaching at the bachelor's level at CUNI, which serves as a framework for one of the research questions.

The practical part of the thesis provides an overview of interpreting seminars offered by language departments at UPOL. STAG was used to review the curricula of each program. When course descriptions were incomplete or additional information was required, I have contacted course guarantors and department secretaries. Their clarifications and commentaries are included in this section.

Entries for each language program in KSP contain information about potential employment opportunities for graduates. If an entry indicated potential employment in interpreting, I have concluded that the program teaches interpreting in some capacity. However, the survey revealed that this is not always the case, with various explanations provided. In some instances, the program in question has a parallel variant, which focuses on translatology. Program guarantors argued that students, who are interested in interpreting studies will rather attend the parallel program. Another justification was that students could acquire basic interpreting skills through extensive language learning via practical language courses.

Interpreting subjects are offered in six of the seven examined departments. These subjects range from exercising memory and active listening to more advanced techniques such as simultaneous interpreting. Some departments provide courses with a specific focus on legal interpreting and translation, and community or liaison interpreting. From the point of methodology, subjects at the master's level sometimes build upon the background gained at the bachelor's level as in the case with KAA or KGR. In contrast to CUNI, the bachelor's programs at UPOL almost always include simultaneous interpreting. Most departments also offer interpreting internships, motivating students to apply their knowledge in practice and providing opportunities to fulfill these internships through cooperation with foreign companies or interpreting at cultural events.

The continuous development of teaching in the departments has resulted in changes to program accreditations. For instance, new translatology programs have led to the relocation of courses previously taught at philology programs (e.g., the Spanish section of the Department of Romance Studies). Another example includes changes in course codes and categorization into modules for technical and internal reasons (e.g., the Asian Studies Department). Some programs underwent major restructuring in favor of interpreting and translation, such as the introduction of the *Angličtina pro tlumočení a překlad* program at the Department of English and American Studies.

9 Bibliografie

- AFONINA, I. Yu., 2022. NOTE TAKING FOR CONSECUTIVE INTERPRETING: CHALLENGE OF TEACHING, SUCCESS OF PERFORMING. Online. In: *INNOVATIVE PATHWAY FOR THE DEVELOPMENT OF MODERN PHILOLOGICAL SCIENCES IN UKRAINE AND EU COUNTRIES*. Izdevniecība "Baltija Publishing", s. 84-110. ISBN 9789934261961. Dostupné z: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-196-1-4>. [cit. 2024-06-26].
- ČEŇKOVÁ, Ivana, 2001. *Teorie a didaktika tlumočení*. I. Praha: Univerzita Karlova. Filozofická fakulta. ISBN 8085899620.
- ČEŇKOVÁ, Ivana, c2008. *Úvod do teorie tlumočení*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. ISBN 978-80-87153-74-1.
- GILE, Daniel, 2021. The Effort Models of Interpreting as a Didactic Construct. Online. In: MUÑOZ MARTÍN, Ricardo; SUN, Sanjun a LI, Defeng (ed.). *Advances in Cognitive Translation Studies*. New Frontiers in Translation Studies. Singapore: Springer Singapore, s. 139-160. ISBN 978-981-16-2069-0. Dostupné z: https://doi.org/10.1007/978-981-16-2070-6_7.
- GILE, Daniel. Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Doplněné vydání. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins B. V., 2009 s. 158-159 ISBN 97890 272 2433 0
- LEDERER, Marianne. Interpretive approach. *Handbook of translation studies*, 2010
- MÜGLOVÁ, Daniela, 2013. In: *Komunikace, tlumočení, překlad, aneb, Proč spadla Babylonská věž?* Nitra: Enigma, s. 111. ISBN 978-80-8133-025-4.
- GILE, Daniel & BARRANCO-DROEGE, Rafael. 2021. Theory and training in conference interpreting: initial explorations. In: Albi-Mikasa, M., & Tiselius, E. (Eds.). (2021). *The Routledge Handbook of Conference Interpreting* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429297878>
- KARLÍKOVÁ, Helena, 2017. *KALK*. Online. In: KARLÍK, Petr; NEKULA, Marek a PLESKALOVÁ, Jana. Nový encyklopedický slovník češtiny. S. 1. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/KALK>.

9.1 Webové stránky

- UNIVERZITA KARLOVA [CUNI], 2009. *Kurzy pro veřejnost*. Online. Lingua. Dostupné z: <https://utr.ff.cuni.cz/cs/studium/tlumocnicke-kurzy-pro-verejnost/>.
- Odborné jazykové kurzy a zkoušky*. Online. Masarykova Univerzita - Centrum jazykového vzdělání. Dostupné z: <https://www.cjv.muni.cz/verejnost/odborne-jazykove-kurzy-a-zkousky?archive=1>.

9.2 E-mailová, telefonická komunikace

- JENIŠTA, Jan. *Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci programu Polská filologie* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 28. listopadu 2023 9:58 Osobní komunikace.
- GRIGOVÁ, Marie. *Tlumočnické předměty - polonistika* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 14. února 2024 17:33 Osobní komunikace.
- JENIŠTA, Jan. *Polonistika tlumočení – doplnění* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 20. února 2024 10:11 Osobní komunikace.
- ČADAJEVA, Olga. *Dotazy ohledně tlumočnických předmětů* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 28. února 2024 10:33 Osobní komunikace.
- CHOLODOVÁ, Uljana. *Předměty tlumočení* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 11. listopadu 2023 2:08 Osobní komunikace.
- HILDENBRAND, Zuzana. *Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci Francouzské filologie* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 24. listopadu 2023 11:08 Osobní komunikace.
- ZEIDLEROVÁ, Alena. [telefonní hovor]. 10. listopadu 2023 10:32 Osobní komunikace.

RITTEROVÁ, Kateřina. Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci PSP1,2V [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 21. listopadu 2023 14:52 Osobní komunikace.

RIEBOVÁ, Markéta. [telefonní hovor]. 27. března 2024 10:30 Osobní komunikace.

KLABAL, Ondřej. Dotaz ohledně KSR/PSTP1, 2 na romanistice [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 12. dubna 2024 12:42 Osobní komunikace.

ŠPIČKA, Jan. Dotazy ohledně výuky tlumočení v rámci oboru Italština a italská kultura [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 24. listopadu 2023 11:26 Osobní komunikace.

TRLIFAJOVÁ, Michaela. *Re: Nesrovnalost v průzkumu* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 2. května 2024 14:55 Osobní komunikace.

KLABAL, Ondřej. *Dotaz ohledně KAA/INTE1 a 2* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 5. května 2024 19:33 Osobní komunikace.

ZEMANOVÁ, Zuzana. *Otázky ohledně výuky tlumočení na vaší katedře* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 16. listopadu 2023 8:36 Osobní komunikace.

HRADILOVÁ, Darina. *Tlumočení v rámci programu Czech for Foreigners* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 26. ledna 2024 17:06 Osobní komunikace.

BAČUVČÍKOVÁ, Petra. *Dotaz ohledně praxí na germanistice* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 13. května 2024 21:35 Osobní komunikace.

MÁCOVÁ, Anna. *Informace ohledně tlumočnických seminářů* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 16. listopadu 2023 16:47 Osobní komunikace.

KNAP-DLOUHÁ, Pavlína. *Tlumočení na nederlandistice* [elektronická pošta]. Message to: farnik.adam01@upol.cz. 19. června 2024 10:37 Osobní komunikace.

9.3 STAG

STAG - Tlumočnická cvičení - Studijní programy, 2016. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-programy&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=2C11&predmetRok=2003&predmetSemestr=LS>.

STAG - Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Teorie překladu. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2019 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TMPN&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

STAG - Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnické praktikum 3. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSO&predmetZkrPred=7TP3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnické praktikum 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TRP1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnické praktikum 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TRP2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Teorie a metodika překladu. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TMPB&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnické seminář 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnické seminář 3. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TSN3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Teorie a metodika tlumočení. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KSR&predmetZkrPred=7TMTN&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TS1N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TS2N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Teorie a metodika tlumočení. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TMT&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnická cvičení 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TC1TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnická cvičení 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TC2TP&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnická praxe 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRF&predmetZkrPred=TLPX&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Překladový seminář z portugalštiny 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRP&predmetZkrPred=PSP1V&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 1. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TLS1N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 2. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého* [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KRS&predmetZkrPred=TLS2N&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnický seminář, 2023. Online. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého*. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASJ&predmetZkrPred=TS1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG - ASK/TC1- Tlumočnická cvičení, 2023. Online. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého*. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASK&predmetZkrPred=TC1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG - ASK/TC2- Tlumočnická cvičení, 2023. Online. *Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého*. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASK&predmetZkrPred=TC2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG – Praxe. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého [online]. 2016 Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=ASH&predmetZkrPred=PX&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Teorie a metodika tlumočení 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INME1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG - Teorie a metodika tlumočení 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INME2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG – Theory of Interpreting, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INMZ&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnický seminář 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN01&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG - Tlumočnický seminář 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN02&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>.

STAG - Tlumočnický seminář 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN03&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnický seminář 4, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN04&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnický seminář 5, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN05&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG - Tlumočnický seminář 6, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN06&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS01&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 5, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS05&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 6, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TS06&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Komplexní zkouška, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=KPXK&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Teorie tlumočení 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INTE1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 7, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN07&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 8, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN08&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 9, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=IN09&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnický seminář 10, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=INT10&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočnická praxe 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=PIN3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Translation/Interpreting Exam, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KAA&predmetZkrPred=TRIN&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Einf. in die Theorie des Dolmetschens, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=1UTMT&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Nácvik konsekutivního tlumočení 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=TNK1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Nácvik konsekutivního tlumočení 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NK2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Nácvik konsekutivního tlumočení 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NK3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Nácvik simultánního tlumočení 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=NS1A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Gesch. Des Übersetzens u. Dolmetschens 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=DPR1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Gesch. Des Übersetzens u. Dolmetschens 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=DPR2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Komplexe Prüfung - Dolmetschen, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=ZKD&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Fachdolmetschen konsekutiv 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=FD3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Fachdolmetschen konsekutiv 1A, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=FD1A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Simultandolmetschen 3, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=SD3A&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Překladatelská a tlumočnická cvičení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=PRC07&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Metody tlumočnického výzkumu, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=MTV&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Simultandolmetschen 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=KGN&predmetZkrPred=SD1&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Úvod do translologie 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2UTR1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

STAG – Úvod do translologie 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2UTR2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočení česko-nizozemské 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLC1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

STAG – Tlumočení česko-nizozemské 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLC2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Tlumočení nizozemsko-české 1, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLN1&predmetRok=2023&predmetSemestr=ZS>

STAG – Tlumočení nizozemsko-české 2, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=2TLN2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Terminologie komunitního tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI4&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Praxeologie komunitního tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI2&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

STAG – Komunitní tlumočení, 2023. Online. Studijní agenda - Informační systém Univerzity Palackého. Dostupné z: <https://stag.upol.cz/StagPortletsJSR168/CleanUrl?urlid=prohlizeni-predmet-sylabus&predmetZkrPrac=NIZ&predmetZkrPred=PACI3&predmetRok=2023&predmetSemestr=LS>

9.4 Katalog studijních programů

Katalog studijních programů: Polská filologie. Online. Katalog studijních programů. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50233&maior=5166>

Katalog studijních programů: Polská filologie se zaměřením na překladatelství a hospodářskou praxi. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor&onlyActive=False#year=2024&globalId=50232&maior=5702>

Katalog studijních programů: Polská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&maior=5167>

Katalog studijních programů: Polská filologie se specializací na překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49318&maior=5137>

Katalog studijních programů: Ruská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50239&maior=5173>

Katalog studijních programů: Ruská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50237&maior=5701>

Katalog studijních programů: Ruská filologie Maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&maior=5140>

Katalog studijních programů: ruština pro překladatele. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49322&maior=5145>

Katalog studijních programů: Ukrajinská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&maior=5180>

Katalog studijních programů: Ukrajinská filologie se specializací na překladatelství a hospodářskou praxi. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50244&maior=5700>

Katalog studijních programů: Ukrajinská filologie maior. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&maior=5155>

Katalog studijních programů: Francouzská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50217&maior=5157>

Katalog studijních programů: Francouzská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49302&maior=5130>

Katalog studijních programů: Francouzština se specializací na tlumočení a překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49328&maior=6497>

Katalog studijních programů: Portugalská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50234&maior=7748>

Katalog studijních programů: Portugalská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49319&maior=5726>

Katalog studijních programů: Španělská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50242&maior=5177>

Katalog studijních programů: Španělská filologie. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49324&maior=5146>

Katalog studijních programů: Španělská filologie se specializací na tlumočnictví a překlad. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49325&maior=6498>

Katalog studijních programů: Italština a italská kultura. *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49304&maior=6499>

Katalog studijních programů: Asijská studia *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49294&maior=5193>

Katalog studijních programů: Čínská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50213&maior=5204>

Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací čínský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49290&maior=5189>

Katalog studijních programů: Indonéská studia se zaměřením na cestovní ruch *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50220&maior=8062>

Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací indonéský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49291&maior=5190>

Katalog studijních programů: Japonská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50221&maior=5210>

Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací japonský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49292&maior=5191>

Katalog studijních programů: Korejská studia *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50224&maior=7571>

Katalog studijních programů: Korejščina pro hospodářskou praxi *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=51894&maior=7874>

Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací korejský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49293&maior=5192>

Katalog studijních programů: Vietnamská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50246&maior=5185>

Katalog studijních programů: Asijská studia se specializací korejský jazyk a kultura *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49293&maior=5192>

Katalog studijních programů: Angličtina pro tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50209&maior=8043>

Katalog studijních programů: Anglická filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2018. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50205&maior=5117>

Katalog studijních programů: English Philology *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50216&maior=6509>

Katalog studijních programů: Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49296&maior=5126>

Katalog studijních programů: Anglická filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49287&maior=5120>

Katalog studijních programů: English Philology *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49299&maior=6514>

Katalog studijních programů: Czech for Foreigners *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50210&maior=5681>

Katalog studijních programů: Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50231&maior=5247>

Katalog studijních programů: Německá filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50229&maior=7749>

Katalog studijních programů: Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49316&maior=6124>

Katalog studijních programů: Německá filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z:
<https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49313&maior=5133>

Katalog studijních programů: Praktická nizozemská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Bachelor#year=2024&globalId=50230&maior=5170>

Katalog studijních programů: Nizozemská filologie *Katalog studijních programů* [online]. 2023. Dostupné z: <https://studium.upol.cz/Catalog/StudyPrograms?type=Subsequent#year=2024&globalId=49315&maior=5224>

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá zmapováním a porovnáním možností tlumočnické výuky napříč jazykovými katedrami Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Práce zkoumá tlumočnickou výuku na sedmi katedrách. Teoretická část stručně shrnuje historii didaktiky a teorie tlumočení a věnuje se možnostem studia tlumočení v České republice. Praktická část pomocí dat získaných z veřejných zdrojů a komunikace s aktéry popisuje tlumočnickou výuku na jednotlivých katedrách. Tuto výuku následně porovnává na základě stanovených kritérií.

Abstract

This thesis aims to explore and compare how do language departments of the Faculty of Arts at Palacky University differ in teaching interpreting. The research is done throughout seven departments. The theoretical part briefly summarizes the history of didactics and main theories of interpreting and outlines academic programs on interpreting in the Czech Republic. The practical part uses data obtained from public sources and communication with departments to describe interpreting education at individual departments. It then compares the collected data based on selected criteria.